12ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ

12TH ANNUAL REPORT

2018 -19

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ

ಬೆಂಗಳೂರು

3 ಮತ್ತು 4ನೇ ಮಹಡಿ, 5ನೇ ಹಂತ, ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ,

ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವೀದಿ, ಬೆಂಗಳೂರು–560001

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಮುನ್ನುಡಿ	1
2	ಆಯೋಗದ ರಚನೆ	2
3	ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳು	3–4
4	ಆಯೋಗದ ಸಂಘಟನೆ	5
5	ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗ	5–7
6	ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗ	8
7	ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗ	9–10
8	ಹಿನ್ನುಡಿ	11–12
9	ಅನುಬಂಧಗಳು (1 ರಿಂದ 7)	25–44
10	ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು	45–47

12ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ 2018-19

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ ಅಡಿ ದಿನಾಂಕ 25/7/2007ರಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆಯೋಗವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ನಂತರ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

(1) ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಾ. ಎಸ್.ಆರ್.ನಾಯಕ್, ವಿಶ್ರಾಂತ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಡ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ – ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ದಿನಾಂಕ 25/7/2007 ರಿಂದ 25/7/2012)

(2) ಶ್ರೀಮತಿ ಮೀರಾ ಸಿ. ಸಕ್ಸೇನಾ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ (ನಿವೃತ್ತ) – ಹಂಗಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ದಿನಾಂಕ 23/6/2014 ರಿಂದ 20/11/2017)

(3) ಶ್ರೀ ಬಿ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ (ನಿವೃತ್ತ) – ಸದಸ್ಯರು (ದಿನಾಂಕ 25/7/2007 ರಿಂದ 2/3/2012)

(4) ಶ್ರೀ ಆರ್.ಹೆಚ್ ರಡ್ಡಿ, ವಿಶ್ರಾಂತ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು – ಸದಸ್ಯರು (ದಿನಾಂಕ 28/7/2007 ರಿಂದ 27/7/2012)

(5) ಶ್ರೀಮತಿ ಮೀರಾ ಸಿ. ಸಕ್ಸೇನಾ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ (ನಿವೃತ್ತ) – ಸದಸ್ಯರು (ದಿನಾಂಕ 21/11/2012 ರಿಂದ 22/6/2014)

(6) ಶ್ರೀ ಸಿ.ಜಿ. ಹುನಗುಂದ್, ವಿಶ್ರಾಂತ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು – ಸದಸ್ಯರು (ದಿನಾಂಕ 29/11/2012 ರಿಂದ 28/11/2017)

ಪ್ರಸ್ತುತ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ:

(1) ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಧಿರೇಂದ್ರ ಹೆಚ್. ವಘೇಲ, ವಿಶ್ರಾಂತ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು – ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ದಿನಾಂಕ 12/3/2018ರಿಂದ)

(2) ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಚಂಗಪ್ಪ, ವಿಶ್ರಾಂತ ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸತ್ರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು – ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು (ದಿನಾಂಕ 19/2/2018 ರಿಂದ)

(3) ಶ್ರೀ ರೂಪಕ್ ಕುಮಾರ್ ದತ್ತ, ಭಾ.ಪೊ.ಸೇ (ನಿವೃತ್ತ ಡಿಜಿ & ಐಜಿಪಿ) – ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು (ದಿನಾಂಕ 26/2/2018 ರಿಂದ)

ಆಯೋಗವು 12 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳ ಅರಿವಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನೆ ನೀಡುವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದು, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ತುತ್ತಾದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ ತೋರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವಿರುದ್ಧ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಸಹ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಆಯೋಗದ ರಚನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಅನ್ವಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಯೋಗವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ (ಈ ಮುಂದೆ ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ) ಪ್ರಕರಣ 22(1)ರಂತೆ ರಚಿಸಲಾದ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೇಮಕಾತಿ:

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ ಕಲಂ 21(2)ರ ಅಡಿ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವವರನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ನೇಮಕಗೊಂಡವರ ವಯಸ್ಸು 70 ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ, ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಧಿರೇಂದ್ರ ಹೆಚ್. ವಘೇಲ, ವಿಶ್ರಾಂತ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ದಿನಾಂಕ 12/3/2018ರಂದು ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರ ನೇಮಕಾತಿ: ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ ಪ್ರಕರಣ 21(2)ರ ಅಡಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡವರನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ನೇಮಕಗೊಂಡವರ ವಯಸ್ಸು 70 ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎ) 1 ಸದಸ್ಯರು – ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 7 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವವರು

ಬಿ) 1 ಸದಸ್ಯರು – ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅಥವಾ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅನುಭವವಿರುವವರು

ಪ್ರಸ್ತುತ, ಈ ಕೆಳಕಂಡವರು ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ:

(1) ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಚಂಗಪ್ಪ, ವಿಶ್ರಾಂತ ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸತ್ರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು – ಸದಸ್ಯರು (ದಿನಾಂಕ 19/2/2018 ರಿಂದ)

(2) ಶ್ರೀ ರೂಪಕ್ ಕುಮಾರ್ ದತ್ತ, ಭಾ.ಪೊ.ಸೇ (ನಿವೃತ್ತ ಡಿಜಿ & ಐಜಿಪಿ) – ಸದಸ್ಯರು (ದಿನಾಂಕ 26/2/2018 ರಿಂದ)

ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೊಳಗಾದವರ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಆಯೋಗವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ:

- ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಅಥವಾ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದವರು ಅಥವಾ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ ದೂರನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೌಕರರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ದೂರುಗಳು.
- ದೂರಿನ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.
- ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ / ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃಂದಗಳಿಗೆ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ / ಸಭೆಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು.
- ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅರಿವು / ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ / ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಆಡಳಿತ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪೊಲೀಸ್ ಅಕಾಡಮಿ, ಮೈಸೂರು, ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಅರಿವು ನೀಡುವುದು.
- ಬಂದೀಖಾನೆಗಳು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇರುವ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ / ಆಲಿಕೆ / ಪರಿವರ್ತನೆ / ರಕ್ಷಣೆ / ಬಂಧನದಲ್ಲಿರಿಸಿದ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಪಡೆದ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು.
- ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.
- ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ–ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ ಅಡಿ ದೂರುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಾಗ ಆಯೋಗವು ಒಂದು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗವು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ನಡವಳಿಗಳು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಡವಳಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಪುನರಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಲು ಘಟನಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದು. ಅಧಿಕಾರಿ/ನೌಕರರು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಶ್ವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು 2012ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 10ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆಯೋಗದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಹಾಜರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ತರಲು, ಅವರಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಆಯೋಗದ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು **'ದೂರು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿ'** ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ್ದು, ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನವೆಂಬರ್, 2014ರಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ದೂರುದಾರರು ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ದೂರಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ದೂರುಗಳು ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ದೂರುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಸರಳವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆಯೋಗವನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ **'ಸಹಾಯವಾಣಿ'** ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ 6/3/2015ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶುಲ್ಕರಹಿತ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 1800–425–23333 ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ದೂರುಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ / ಇ–ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ **'ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ವಾರ್ತೆ'** ಎಂಬ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರವನ್ನು 2014ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿನ ಹಳೆಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ದಾಖಲೆಗಳ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತರಗಳ ಜನರ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳಿಗೆ ಆಯೋಗವು ಸ್ಪಂದಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಸಾಬೀತಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ಥರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಸಲು ಆಯೋಗವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ವಿವಿಧ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಹೊರ ದೇಶದ ಕಾನೂನು ಪದವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ಮಾಡಲು ಆಯೋಗವು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಯೋಗದ ಸಂಘಟನೆ

ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ಆಡಳಿತ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆರಕ್ಷಕ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಲೇಖನಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗದ ಉಸ್ತುವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ:

ಅಧಿನಿಯಮದ ಕಲಂ 27(1)(ಎ) ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಆಯೋಗದ ವೃಂದ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸೇವೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು (ಸೂಪರ್ ಟೈಮ್ ಸ್ಕೇಲ್) ಸಹ ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

2018-19ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯೋಗದ ಕೆಲವೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

ಆಯೋಗದ ಸಭೆಗಳು:

2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಯೋಗವು ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಗಳಂದು 9 ಬಾರಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 48 ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ದಿನಾಂಕ	ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	12-04-2018	9
2	27/06/2018	5
3	10-08-2018	3
4	29-10-2018	7
5	22-11-2018	9
6	04-12-2018	5
7	12-12-2018	2
8	20-12-2018	2
9	07/02/2019	6
	ಒಟ್ಟು	**48**

ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಅನುದಾನ:

2018–19ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ರೂ. 4,66,00,000/– ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ರೂ. 66,37,000/– ಪೂರಕ ಅನುದಾನ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ರೂ. 5,32,37,000/– ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೂ. 5,30,89,000/– ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ರೂ.1,48,000/– ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದ್ಯರ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನಾಚರಣೆ:

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಆಯೋಗದಿಂದ ವಿಶ್ವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 10ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ ಮುಖಾಂತರ ಎಫ್.ಎಂ. ಮತ್ತು ಎ.ಎಂ. ವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಂಗಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು:

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ 1993ರ 35(3)ನೇ ಕಲಂ ರಂತೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ 2017–18ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ತನಿಖಾ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡು, ವಾರ್ಷಿಕ ತನಿಖಾ ವರದಿಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ 15/2/2019ರಂದು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಆಯೋಗದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ವೃಂದ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ರಚಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ವೃಂದ ಬಲವು 130 ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಆದಾಗ್ಯೂ ಕಾರ್ಯಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ವೃಂದ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ವಿವಿಧ ವೃಂದದ 111 ಹುದ್ದೆಗಳ ವೃಂದ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ 130 ಹುದ್ದೆಗಳ ವೃಂದ ಬಲವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 31 ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾದ 106 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ (ವೃಂದ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ) ನಿಯಮಗಳು, 2013 ಅನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: ಲಾ 17 ಹೆಚ್‌ಆರ್‌ಸಿ 2010, ದಿನಾಂಕ 7/2/2013ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಕಾನೂನು ಸಹಾಯಕ / ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರ 2 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ 106 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವಾಲಯ / ನ್ಯಾಯಿಕ / ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜನೆ ಮೇರೆಗೆ ತುಂಬಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಂಜೂರಾದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು

ನಿಯೋಜನೆ ಮೇಲೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗಬಾರದೆಂದು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ ಕಲಂ 27(2)ರ ಅಡಿ ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರೂಪ್–ಸಿ ಮತ್ತು ಗ್ರೂಪ್–ಡಿ ವೃಂದದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನೇರ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು (ಸಹಾಯಕ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಸಹಾಯಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಆರಕ್ಷಕ ಮಹಾ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಇವರ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: 62/ಸಿಬ್ಬಂದಿ/3/2014–15(ಓಬಿ:01/2017), ದಿನಾಂಕ 9/1/2017ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ 3 ಶಸಸ್ತ್ರ ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಪೇದೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯು 3 ಶಸಸ್ತ್ರ ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಪೇದೆಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ಆಯೋಗದ ವೃಂದ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಗಳ ವೃಂದ ಬಲದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಯೋಗದ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಲಾ 11 ಹೆಚ್‌ಆರ್‌ಸಿ 2017, ದಿನಾಂಕ 18/12/2017 ರಲ್ಲಿ 3 ಶಸಸ್ತ್ರ ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯ ಪೇದೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಈ 3 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಗದ ವೃಂದಬಲಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರತ ಸಿಬ್ಬಂದಿ:

ರಾಜ್ಯ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾದ 111 ಹುದ್ದೆಗಳ ಪೈಕಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಯೋಜನೆ ಮೇರೆಗೆ 28 ಹಾಗೂ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 59 ಅಧಿಕಾರಿ / ನೌಕರರು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 24 ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಇತರೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ಅಭಾವವಿದ್ದು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ 5ನೇ ಹಂತದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗ

ವಿಲೇಖನಾಧಿಕಾರಿ

ವಿಲೇಖನಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ವಿಭಾಗವು ಆಯೋಗದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ದೂರುಗಳ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ (ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ) ವಿನಿಯಮಗಳು 2007ರನ್ವಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಆದೇಶಿಸಿದಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

(1) ದಿನಾಂಕ 1/4/2018ರಂದು 5942 ದೂರುಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 5658 ದೂರುಗಳು ನೋಂದಣಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 88 ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಹಾಗೂ 5570 ಸಾಮಾನ್ಯ ದೂರುಗಳು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಆಯೋಗವು ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ 7455 ದೂರುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿದೆ. ದಿನಾಂಕ 31/3/2019ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ 4145 ದೂರುಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ವರದಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೂರುಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ–1 ರಿಂದಅನುಬಂಧ–5ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದೆ.

(2) ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗುವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ದೂರುಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೋಂದಾವಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಯೋಗವು ಯಾರೊಬ್ಬರು ಸಲ್ಲಿಸದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ವರದಿಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಷಯವು ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದಂತಿದೆ.

  (1) ರಾಜ್ಯದ ಬಂದೀಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

  (2) ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಅರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ.

  (3) ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ.

  (4) ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ

  (5) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ

  (6) ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಾಚಾರ

  (7) ಲೈಂಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು

  (8) ಕುಡಿಯಬಹುದಾದ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮೂಲಭೂತ ನಾಗರೀಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು

  (9) ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕಲುಷಿತ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು

(3) ದೂರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅನುಸರಣಾ ವರದಿ / ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡ ವರದಿಗಳನ್ನು ಒಂದು / ಎರಡು / ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ, ಆಯೋಗದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾಲಾವಧಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ–4ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗ

ಆರಕ್ಷಕ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು

ಅಧಿನಿಯಮದ ಕಲಂ 27(1)(ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ ಆರಕ್ಷಕ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರ ದರ್ಜೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅಗತ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆರಕ್ಷಕ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಭಾಗವು ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇತರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆರಕ್ಷಕ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ:

- ಡಾ. ಅಲಿಕಾನ ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ, ಐ.ಪಿ.ಎಸ್., ಎ.ಡಿ.ಜಿ.ಪಿ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಸೆಲ್ – ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 6/8/2018 ರಿಂದ 26/10/2018ರವರೆಗೆ
- ಶ್ರೀ ಸಂಜಯ್ ಸಹಾಯ್, ಐ.ಪಿ.ಎಸ್., ಎ.ಡಿ.ಜಿ.ಪಿ., ಪೊಲೀಸ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವಿಂಗ್ – ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಭಾರ ದಿನಾಂಕ 26/10/2018 ರಿಂದ 7/3/2019 ರವರೆಗೆ
- ಡಾ. ಅಮರ್ ಕುಮಾರ್ ಪಾಂಡೆ, ಐ.ಪಿ.ಎಸ್., ಎ.ಡಿ.ಜಿ.ಪಿ. – ದಿನಾಂಕ 7/3/2019ರಿಂದ 2/8/2019 ರವರೆಗೆ

(1) ಈ ವಿಭಾಗವು ಆಯೋಗದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗೆ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಕುರಿತ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತನಿಖೆ ಕೈಗೊಂಡು ಆಯೋಗದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಗಣನೆಗಾಗಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ತನಿಖಾ / ವಿಚಾರಣಾ ವಿಭಾಗವು ಆಯೋಗವು ವಹಿಸಿದ ಇನ್ನಿತರೆ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

(2) 2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ (1/4/2018 ರಿಂದ 31/3/2019ರವರೆಗೆ) ಆಯೋಗದಿಂದ ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ, ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ತಿಂಗಳು	ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ	ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸ್ವೀಕೃತಿ 31/3/2019	1/4/2018 ರಿಂದ	ವಿಲೇವಾರಿ	ಬಾಕಿ
ಏಪ್ರಿಲ್–2018	58	12	70	–	70
ಮೇ–2018	70	4	74	1	73
ಜೂನ್–2018	73	4	77	–	77
ಜುಲೈ–2018	77	1	78	2	76
ಆಗಸ್ಟ್–2018	76	6	82	15	67
ಸೆಪ್ಟಂಬರ್–2018	67	8	75	50	25
ಅಕ್ಟೋಬರ್–2018	25	7	32	8	24
ನವೆಂಬರ್–2018	24	5	29	2	27
ಡಿಸೆಂಬರ್–2018	27	4	31	7	24
ಜನವರಿ–2019	24	4	28	4	24
ಫೆಬ್ರವರಿ–2019	24	7	31	3	28
ಮಾರ್ಚ್–2019	28	3	31	6	25

(3) ದಿನಾಂಕ 1/4/2018 ರಿಂದ 31/3/2019 ರವರೆಗೆ ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ. ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿವರ:

ದಿನಾಂಕ 1/4/2018ಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಾಕಿ ಇದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳು	ದಿನಾಂಕ 1/4/2018 ರಿಂದ 31/3/2019 ರವರೆಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು	ಒಟ್ಟು	ದಿನಾಂಕ 1/4/2018 ರಿಂದ 31/3/19 ರವರೆಗೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು	ದಿನಾಂಕ 31/3/2019ಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು
58	65	123	98	25

(4) ದಿನಾಂಕ 1/4/2018 ರಿಂದ 31/3/2019ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗದಿಂದ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ–8ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಹಿನ್ನುಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳವಾದ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡದ 5ನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ 9,684 ಚದರ ಅಡಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಸದರಿ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಕಛೇರಿಗಳು ಸಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇತರೆ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ, ಬಹುಮಹಡಿಗಳ ಕಟ್ಟಡದ 5ನೇ ಹಂತವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಆಯೋಗವು ಕೋರಿದೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಉಲ್ಲಂಘನಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆಯೋಗವು ತನಿಖಾ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆದೇಶಿಸಿದಾಗ ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ತನಿಖಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿರುವ ಕೆಲವೇ ಅಧಿಕಾರಿ/ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಆಪಾದಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೊಲೀಸರ ವಿರುದ್ಧ ನೀಡಬಹುದಾದ ವರದಿಗಳು ಆಪಾದಿತರ ಪರವಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬದಲಾಗಿ ಆಯೋಗದ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದು ಆಯೋಗದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪೊಲೀಸ್ ವಲಯ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು (ತಲಾ 35 ಹುದ್ದೆಗಳಂತೆ) ಸೃಜಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಓರ್ವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್‌ರ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 105 ಹುದ್ದೆಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸೃಜನೆ ಹಾಗೂ ಹಾಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಕುರಿತಂತೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಯೋಗದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉಳಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ರಚಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಅಪರ ನಿಬಂಧಕರ ಹಾಗೂ ದಾಖಲಾತಿ ನಿರ್ವಾಹಕರ ಎರಡು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ 23 ವಿವಿಧ ವೃಂದದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಕಠಿಣವಾದ ಕಾರಣ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಆಯೋಗವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಸುವಂತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆಯೋಗವು ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುದಾರರು ಸಲ್ಲಿಸುವ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ನೊಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆ, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಫಲಕಾರಿ ಪರಿಹಾರದ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯುತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸದೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ'ಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ತಳಮಟ್ಟದಿಂದ ಅಂದರೆ ಕುಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣದ ಹಂತದಿಂದ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ಆಯೋಗವು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕವಾಗಿದೆ. 'ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು' ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷರರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಹಾರದ ಮೂಲಕ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಯಾರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಆಯೋಗವು ಆಶಿಸುತ್ತದೆ.

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಡಿ.ಹೆಚ್. ವಘೇಲಾ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕೆ. ಬಿ. ಚಂಗಪ್ಪ
ಸದಸ್ಯರು

ರೂಪಕ್ ಕುಮಾರ್ ದತ್ತ
ಸದಸ್ಯರು

12th Annual Report 2018-19

PREFACE

The Karnataka State Human Rights Commission has come into existence under Human Rights Protection Act, 1993, on 25/7/2007 and has its headquarters at Bengaluru. Since its inception, the following have served the Commission as its Chairpersons and Members.

1) Hon'ble Justice Dr. S.R. Nayak, Chief Justice (Retd.) High Court of Chattisgarh, Chairperson (from 25/7/2007 to 25/7/2012)
2) Smt. Meera C. Saksena, I.A.S. (Retd.), Acting Chairperson (from 23/6/2014 to 20/11/2017)
3) Shri B.Parathasarathi, I.A.S. (Retd.), Member (from 25/7/2007 to 02/3/2012)
4) Shri R.H.Raddi, District Judge (Retd.), Member (from 28/7/2007 to 27/7/2012)
5) Smt. Meera C.Saksena, I.A.S. (Retd), Member (from 21/11/2012 to 22/6/2014)
6) Shri C.J. Hungund, District Judge (Retd.), Member (from 29/11/2012 to 28/11/2017)

Presently, the following are functioning as Chairperson and Members:

1) Hon'ble Justice Shri D.H.Waghela, Chief Justice (Retd.) Karnataka, Odisha and Mumbai High Courts – As Chairperson (since 12/3/2018)
2) Shri K.B.Changappa, (Retired Principal District and Sessions Judge,) Member (since 19/2/2018)
3) Shri Rupak Kumar Dutta, I.P.S. (Retired Director General and Inspector General of Police,) Member (since 26/2/2018)

For the last twelve years, the Commission is serving the general public of the State, by engaging itself in awakening and encouraging them as to the means of protecting human rights, enforcing human rights of the general public, compensating those who have suffered violation of human rights and recommending departmental action against the government officials who violate human rights or show negligence in preventing it.

CONSTITUTION OF THE COMMISSION

The Karnataka State Human Rights Commission is a statutory body, constituted under Rule 21 of the Protection of Human Rights Act, 1993 (hereinafter referred to as the "Act") and is headed by a Chairperson and has two Members. They are appointed by the Governor on the recommendations made by a Committee constituted under Rule 22 (1) of the Act.

Appointment of Chairperson:

As per section 21 (2) of Protection of Human Rights Act, 1993, before its recent amendment, those who have served as Chief Justice of a High Court could be appointed as the Chairperson of the Commission, for a period of three years or till he/she attains the age of 70 years, whichever is earlier.

Presently, Hon'ble Shri Justice D.H.Waghela, Chief Justice (Retd.) Karnataka, Odisha and Mumbai High Courts has been appointed as the Chairperson of the Karnataka State Human Rights Commission, with effect from 12/3/2018.

Appointment of Members:

As per section 21 (2) of Protection of Human Rights Act, 1993, two persons could be appointed as Members of the Commission, for a period of three years or till he/she attains the age of 70 years, whichever is earlier. They are

a) One Member who is, or has been, a Judge of a High Court or District Judge in the State with a minimum of seven years experience as District Judge;

b) One Member to be appointed from among persons having knowledge or practical experience in matters relating to human rights.

Presently, the following have been appointed as Members of the Commission.

1) Shri K.B.Changappa, Retired District and Sessions Judge, Member (since 19/2/2018)

2) Shri Rupak Kumar Dutta, I.P.S. Retired Director General and Inspector General of Police, Member (since 26/2/2018)

FUNCTIONS OF THE COMMISSION

The Commission has been functioning to increase awareness about human rights and to enlighten people about the measures for protection of human rights and helping those who have suffered on account of violation of human rights. The Commission takes necessary steps:

* To take suo moto cognizance of the incidents of violation of human rights or its abetment and the public servants who have neglected its prevention and/or register a complaint made by the victims of violation of human rights and/or those made on their behalf.

* To inquire into complaints and make orders therein, in accordance with law.

* To create awareness about human rights in the teaching staff and the students in universities and other educational institutions and to train them, by organizing workshops and by holding meetings.

* To encourage organizing workshops/programmes/meetings to spread knowledge and awareness about human rights in different sections of the society and providing knowledge to the public servants who are undergoing training in the State run Administrative Training Institute, Mysuru, Karnataka Police Academy, Mysuru and Abdul Nazir State Rural Development Institute and elsewhere.

* To visit and investigate into the conditions in the jails, police stations or in other institutions where perople are confined for – investigation, correction, protection, etc. to study their state of affairs and to make necessary recommendations to the government.

* To publish leaflets and informative ads to create social awareness about human rights.

* To encourage non-governmental organizations to create social awareness about the measures to protect human rights.

The Commission is deemed to be a civil court, when it is enquiring into a complaint under the Act and all the proceedings of the Commission are deemed to be the proceedings of a civil court.

The Commission is receiving complaints from the general public in the office or at the time of personal visits by the Chairperson and Members to take cognizance of the complaints made by them to visit the places of incidents and to solve the issues and to create awareness among the officers/staff and general public.

With a view to create awareness in the general public about human rights, 10th December of each year is being celebrated as World Human Rights Day, since 2012 at the State level and District levels.

To improve staff attendance and to make them time-sensitive, a biometric system has been installed in the Commission.

The National Human Rights Commission has in co-operation with the National Informatics Centre, developed 'Complaints Management System' and the Karnataka State Human Rights Commission has also adopted this system, since November, 2014. Complaints can be lodged online, and the complainants can know the stage of their complaints, online.

This procedure also prevents filing of complaints both before the National Human Rights Commission and Karnataka State Human Rights Commission. This system facilitates speedy management of the complaints, easy identification and also withdrawal of the complaint.

In order to save general public from personally approaching the Commission for redressal of their grievances, the Karnataka State Human Rights Commission has opened 'helpline' facility with toll free No.1800-425-23333, with effect from 06/3/2015 and the Commission can be approached through the said toll-free number and/or through e-mail.

Since December, 2014, the Commission has been publishing a tri-monthly “MANAVA HAKKU VARTHE”, explaining the activities of the Commission.

The Commission has scanning facility for the preservation of old documents and to access them with ease, whenever necessary.

As a whole, the Commission has been responding to the violation of human rights in the State. The Commission has also been recommending compensation to the victims of human rights violations.

The Commission has provided and it is providing opportunities to the law students from the country and abroad to do their internships. During the current year, nine law students have completed their internship in the Commission.

STRUCTURE OF THE COMMISSION

The State Commission has Administration, Law and Investigation Wings. The Secretary of the Commission is its Chief Executive Officer and works under the instructions of the Chairperson of the Commission. A Additional Director General of Police is head of Investigation Wing, and a Registrar heads the Law Wing.

ADMINISTRATION WING

The Secretary:

Rule 27 (1) (A) of the Act, provides for appointment of an officer, not below the rank of a Secretary to the Government, as Secretary of the Commission. As per the Cadre and Recruitment Rules of the Commission, even a super-time scale District and Sessions Judge belonging to Karnataka Judicial Service, may be appointed as the Secretary of the Government.

The Secretary of the Commission looks after the financial and administrative matters, under the control of the Chairperson of the Commission.

Some of the important activities of the Commission, during the year 2018-19, are as follows:

Meetings of the Commission:

During the year 2018-19, the Commission had nine meetings relating to its administration and has taken decisions on 48 subjects.

Sl. No.	Date	Number of Decisions
1	12/4/2018	9
2	27/6/2018	5
3	10/8/2018	3
4	29/10/2018	7
5	22-11-2018	9
6	04/12/2018	5
7	12/12/2018	2
8	20/12/2018	2
9	07/02/2019	6
	Total	48

Grants provided to the Commission

The State Government has in its budget for the year 2018-19, provided to the Commission, a grant of Rs.4,66,00,000/- and an additional grant of Rs.66,37,000/- out of which amount of Rs.5,30,89,000/- have been utilised and Rs.1,48,000/- have been surrendered back to the government.

Celebration of World Human Rights Day

With a view to create awareness among the general public, the Commission has been organizing World Human Rights Day, on 10th of December, every year, it is being celebrated both at the State and District levels.

Jingles to create awareness about human rights in the general public, have been occasionally aired over F.M. and A.M. channels of All India Radio.

Annual Audits:

The Accountant General in Karnataka has audited the accounts of the Commission, for the year 2017-18, as provided under Rule 35 (3) of the Protection of Human Rights Act, 1993 and has sent the annual audit report to the Commission on 15/2/2019 and it is under consideration by the Commission.

Cadre and Recruitment Rules:

As per the recommendations made by the State Human Rights Commissions' Committee constituted by the National Human Rights Commission, the strength of staff of the Commission is 130, which could be enhanced, if the work load demands it. Accordingly, the staff strength of 111 sanctioned by the government has to be enhanced to 130 and the staff strength re-fixed accordingly. Therefore, a proposal has been sent to the government for the creation of 31 additional posts. Proposal for creation and sanction of the said posts is under consideration by the government.

106 posts sanctioned to the Commission under Karnataka State Human Rights Commission (Cadre and Recruitment) Rules 2013 has been notified by the government by its order No.LAW 17 HRC 2010 dated 07/2/2013. Excepting two posts of Legal Assistant/Research Assistant, 106 posts are required to be filled up with the staff from the cadres of officers and clerical staff from Karnataka Government Secretariat/ Administration/police and/or any other civil service departments of the government, on deputation. Since the government could not fill up the posts sanctioned to the Commission, the Commission had to with a view to see that the functions of the Commission are

not stalled, take the services of necessary staff on contract basis, with the approval of the Chairperson of the Commission, under Rule 27 (2) of the Protection of Human Rights Act, 1993 and temporary appointments on contract basis are being continued, till date.

The government has been requested to empower the Commission to directly fill up the posts under Group-C and Group-D (except the Assistants and Second Division Assistants).

The Director General and Inspector General of Police has by his order dated 62/Staff/3/2014-15 (OB:01/2017) dated 09/1/2017, allotted three posts of armed police head-constables to the Commission. The Police Department has deputed 3 armed police head-constables, to the Commission, for the purpose. However, these three posts are not included in the staff strength of the Commission, as per its Cadre and Recruitment Rules. Therefore, on the request made by the Commission, the government by its order No.LAW 11 HRC 2017 dated 18/12/2017, has created and sanctioned three posts of 3 armed police head-constables to the Commission. A proposal to include these three posts in the staff strength of the Commission, is under consideration of the government.

Working staff:

Out of the 111 posts sanctioned to the Commission, 28 officers/staff are working on deputation while 59 officers/staff are working on contract basis at present and remaining 24 posts are vacant.

The proposals still pending with the Government :

At present, the Commission is facing lack of space. Since a Research Wing and full-fledged library is needed, the government has been requested to allot entire 5th Phase building of M.S. Buildings to the Commission and a reply from the government is awaited.

LAW WING

REGISTRAR:

Registrar is the Head of Law Wing. This is a very important wing of the Commission. Complaints are registered in this branch. The complaints so registered are scrutinized and heard by Hon'ble Chairperson and the Members as per the Karnataka State Human Rights Commission (Procedure) Rules 2007, and orders are made thereon.

1) As on 1/4/2018 5942 complaints were pending. 5658 complaints are registered during the current year 2018-19. Of them, 88 are *suo motu* cases and 5570 are other complaints. Commission has disposed in all 7455 complaints in the year 2018-19, 4145 complaints were pending as on 31/3/2019. The statistics regarding complaints received, disposed and pendency is at Annexure-1 to 5 appended to this report.

2) News items that appear in newspapers/media or online, regarding violation of human rights, are taken cognizance of and registered as complaints. Besides that sensitive and important incidents of violation of human rights are takenup suo motu in public interest. The details of such *suo motu* cases registered during the reporting period are as under:

    a) Basic amenities and other facilities provided in the prisons,

    b) Scarcity of doctors and quasi-medical staff in Government Hospitals,

    c) Child trafficking, Child labour, Child marriage,

    d) Bonded Labour,

    e) Sexual harassment in public or private service,

    f) Rape on minor children,

    g) Sex workers,

    h) Basic amenities such as supply of potable water and other civic amenities,

    i) Supply of polluted water to the residents in certain localities.

3) Recommendations are made to the concerned Authorities for taking suitable action, providing relief, payment of compensation, etc. in accordance with law and to submit their action taken reports within one/two/three months. Details of such cases are furnished in Annexure-4 appended to this report.

INVESTIGTION SECTION

INSPECTOR GENERAL OF POLICE:

As per Section 27(1)(b) of the Protection of Human Rights Act, 1993, an officer not below the rank of Inspector General of Police and other police officers and staff are being deputed to the Commission. Inspector General of Police is the head of this Wing. Other police staff and ministerial staff are provided so as to facilitate effective functioning of the wing.

During the year 2018-19 the following police officers have functioned as the Inspectors General of Police in the Karnataka State Human Rights Commission:

- Dr. Alikana S. Murthy, I.P.S., ADGP, Forest Cell – in additional charge from 6/8/2018 to 26/10/2018.
- Sri Sanjay Sahay, I.P.S., ADGP, Police Computer Wing – in additional charge from 26/10/2018 to 7/3/2019.
- Dr. Amar Kumar Pandey, I.P.S., ADGP – from 7/3/2019.

(1) This wing functions under the directions of the Commission. The wing investigates into cases of violation of human rights referred by the Commission and submits reports for perusal and consideration of the Commission. It also conducts investigation into such other cases referred by the Commission and submits reports.

(2) Details of cases entrusted by the Commission to the investigation wing during the year 2018-19 are as under:

Month	Previous balance	Receipt	Total (1/4/2018 to 31/3/2019)	Dis-posal	Pending
April-2018	58	12	70	-	70
May-2018	70	4	74	1	73
June-2018	73	4	77	-	77
July-2018	77	1	78	2	76
Aug-2018	76	6	82	15	67
Sep-2018	67	8	75	50	25
Oct-2018	25	7	32	8	24
Nov-2018	24	5	29	2	27
Dec-2018	27	4	31	7	24
Jan-2019	24	4	28	4	24
Feb-2019	24	7	31	3	28
March-2019	28	3	31	6	25

(3) Details of reports submitted in HRC cases to the Commission:

Pending for investigation as on 1/4/2018	Cases received for investigation from 1/4/2018 to 31/3/2019	Total	Investigation reports submitted to the Commission from 1/4/2018 to 31/3/2019	Cases pending for investigation as on 31/3/2019
58	65	123	98	25

(4) Details of investigation reports submitted during the period from 01/04/2018 to 31/03/2019 are furnished vide Annexure-8 appended to the report.

EPILOGUE

Karnataka State Human Rights Commission is a separate statutory body, but does not have a separate office building. Currently it is functioning in 9,684 Sq. Ft. premises provided by the State Government in the 5th stage of Multistoried Buildings, wherein other offices are also located. The State Government is requested to kindly arrange for shifting those offices and to provide the entire Block of 5th Stage of M S Building to the Commission.

Taking into consideration the cases of violation of human rights, investigation has to be hastened , the superior officers along with their assisting staff will have to travel to other districts of the State for conducting investigation. In such circumstances, the investigation takes a lot of time. As it is difficult to manage with the present strength of staff, investigation of cases are being entrusted to police officers of respective districts for conducting investigation and submitting their report. Under the circumstances, quite naturally, there are possibilities that the investigation would be partisian. Hence, it is opined that in order to conduct an impartial and fair investigation, the investigations will have to be done within the Commission. Therefore, a proposal is made to open offices at three divisions (each with 35 posts) of the State on experimental basis. Following the same, a proposal is also made for creation of 105 posts including one post of Superintendent of Police as official superior of the divisions.

As regards creation of new posts and filling up vacancies in the Commission, proposals are being made to the Government from time-to-time. Several discussions were also held with Hon'ble Chief Secretary of the Government of Karnataka. The matter is yet to be taken up for consideration and decision by the Government. However, proposals are being placed for kind consideration of the Government anticipating favourable orders.

As regards other staff, a proposal has been submitted to the Government for the creation of 23 different cadre of posts, excluding the sanctioned posts of Additional Registrar and Record Keeper, as per the recommendations made by the Committee of the Chairpersons of the State Human Rights Commissions, constituted by the National Human Rights Commission. Since it is difficult to get staff on deputation basis, a proposal is made for recruiting staff through KPSC, as is done in Karnataka Lokayukta, and the said proposal is under consideration by the Government.

Violation of human rights relates to different aspects and has a direct impact on the quality of human lives. The Commission, apart from investigating into the complaints of violation of human rights received in the Commission, also takes up suo motu investigation of incidents of violation of human rights brought to light in print and electronic media.

There is a raising concern over steep increase in the incidents involving violation of human rights vis-a-vis women, children and persons in custody. A thought over effective and efficacious remedy has become necessary. It is high time to act against those who involve themselves, encourage and stand by such wrong doers in the society, disturbing the peaceful living of individuals in the society. Furthermore, it is a very serious issue that Government servants, more particularly the police staff, are at times negligent and failing to book such cases and punish the culprits.

The Commission is keen and considers as its utmost duty and endeavour to create human rights awareness from the very grass route level i.e., from a hamlet and a city. There is a need even to enlighten the literates about the fundamentals of human rights and violation thereof; as also about how and from whom to get relief by way of compensation etc. In this regard the Commission provides financial aid to NGOs to organize workshops for creating human rights awareness in the society.

The Commission hopes that the State Government would take into consideration all the above discussed points into consideration and would take suitable action in the matter.

JUSTICE D.H. WAGHELA
CHAIRMAN

K.B.CHANGAPPA
MEMBER

RUPAK KUMAR DUTTA
MEMBER

ಅನುಬಂಧ–1 ANNEXURE-1

ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ದೂರುಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಹಾಗೂ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಏಪ್ರಿಲ್–2018 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2019 (2018–19)

Statement of District-wise complaints received, disposal and complaints peiding – April 2018 to March 2019 (2018-19)

ಕ್ರ. ಸಂ. Sl. No	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು Name of the District	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು Name of the District	31/3/18 ರಂದು ಬಾಕಿಯಿರುವ ದೂರುಗಳು Cases pending on 31/3/2018	2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಾದ ದೂರುಗಳು Complaints received during 2018-19	ಒಟ್ಟು Total	ವಿಲೇವಾರಿ Disposal 2018-19	31/3/19ರಂದು ಬಾಕಿಯಿರುವ ದೂರುಗಳು Complaints pending as on 31/3/2019
1	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	Bengaluru Urban	–222	1756	1534	2486	–952
2	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	Bengaluru Rural	230	117	347	173	174
3	ಬಳ್ಳಾರಿ	Ballary	341	187	528	293	235
4	ಬೆಳಗಾವಿ	Belagavi	368	239	607	311	296
5	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	Bagalakot	141	89	230	90	140
6	ವಿಜಯಪುರ	Vijayapura	182	136	318	194	124
7	ಬೀದರ್	Bidar	118	95	213	132	81
8	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	Chitradurga	139	73	212	77	135
9	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	Chikkamagaluru	180	75	255	92	163
10	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	Chikkaballapura	109	65	174	86	88
11	ಚಾಮರಾಜನಗರ	Chamarajanagara	101	57	158	53	105
12	ದಾವಣಗೆರೆ	Davanagere	182	118	300	127	173
13	ಧಾರವಾಡ	Dharwad	250	230	480	237	243
14	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	Dakshina Kannada	340	195	535	270	265

ಕ್ರ. ಸಂ. Sl. No	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು Name of the District	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು Name of the District	31/3/18 ರಂದು ಬಾಕಿಯಿರುವ ದೂರುಗಳು Cases pending on 31/3/2018	2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಾದ ದೂರುಗಳು Complaints received during 2018-19	ಒಟ್ಟು Total	ವಿಲೇವಾರಿ Disposal 2018-19	31/3/19ರಂದು ಬಾಕಿಯಿರುವ ದೂರುಗಳು Complaints pending as on 31/3/2019
15	ಗದಗ	Gadag	103	46	149	53	96
16	ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ	Kalburgi	233	118	351	172	179
17	ಹಾಸನ	Hassan	207	154	361	150	211
18	ಹಾವೇರಿ	Haveri	42	75	117	84	33
19	ಕೋಲಾರ	Kolar	206	132	338	205	133
20	ಕೊಪ್ಪಳ	Koppal	100	64	164	95	69
21	ಮಡಿಕೇರಿ	Madikeri	106	66	172	76	96
22	ಮೈಸೂರು	Mysore	541	581	1122	739	383
23	ಮಂಡ್ಯ	Mandya	181	122	303	162	141
24	ರಾಯಚೂರು	Raichur	191	51	242	77	165
25	ರಾಮನಗರ	Ramanagara	288	87	375	134	241
26	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	Shivamogga	337	174	511	202	309
27	ತುಮಕೂರು	Tumakuru	479	295	774	321	453
28	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	Uttara Kannada	308	139	447	187	260
29	ಉಡುಪಿ	Udupi	118	71	189	104	85
30	ಯಾದಗಿರಿ	Yadagiri	43	51	94	73	21
	ಒಟ್ಟು	Total	5942	5658	11600	7455	4145

ಅನುಬಂಧ–2 ANNEXURE-2

ಏಪ್ರಿಲ್ 2018 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2019ರ ವರೆಗಿನ ದೂರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ / ದಾಖಲಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು / ವಿಲೇವಾರಿ ಹಾಗೂ ಬಾಕಿಪ್ರಕರಣಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ತ:ಖ್ತೆ

Statement showing details of number of complaints / cases registered / disposal and pending cases from April 2018 to March 2019

Month/Year	No. of complaints pending on the last day of previous month	No.of complaints registered during this month	Total Of col. 1 & 2	No. of complaints disposed off by: 2018-2019														Total No. of complaints disposed off (Total of 4 to 17)	No. of complaints pending {3 minus 18}
				Full Bench - 1+2+3		DB - 1 (1+2)		DB - 1 (1+3)		DB - 1 (2+3)		Single Bench - 1		Single Bench - 2		Single Bench - 3			
				Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders		
Apr-18	5942	489	6431	0	0	0	0	0	0	0	0	61	0	253	69	192	291	866	5565
May-18	5565	311	5876	0	0	0	0	0	0	0	0	86	0	72	88	75	263	584	5292
Jun-18	5292	399	5691	0	0	0	0	0	0	0	0	96	8	80	85	60	147	476	5215
Jul-18	5215	461	5676	0	0	0	0	0	0	0	0	109	4	85	49	74	196	517	5159
Aug-18	5159	552	5711	0	0	0	0	0	0	0	0	55	6	107	54	90	158	470	5241
Sep-18	5241	463	5704	0	0	0	0	0	0	0	0	62	229	123	145	135	158	852	4852
Oct-18	4852	536	5388	0	0	0	0	0	0	0	0	97	13	92	37	74	155	468	4920
Nov-18	4920	473	5393	0	0	0	0	0	0	0	0	134	13	110	74	103	156	590	4803
Dec-18	4803	565	5368	0	0	0	0	0	0	0	0	126	20	133	106	95	151	631	4737
Jan-19	4737	476	5213	0	7	0	0	0	0	0	0	154	17	101	103	96	165	643	4570
Feb-19	4570	455	5025	0	11	0	0	0	0	0	0	125	16	124	109	116	170	671	4354
Mar-19	4354	478	4832	0	8	0	0	0	0	0	0	141	16	140	117	115	150	687	4145
Total												1246	342	1420	1036	1225	2160		
Grand Total		5658										1588		2456		3385		7455	

Note: DB = Division Bench

ಅನುಬಂಧ–3 **ANNEXURE-3**

ಏಪ್ರಿಲ್ 2018 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2019ರ ವರೆಗಿನ ದೂರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ / ದಾಖಲಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು / ವಿಲೇವಾರಿ ಹಾಗೂ ಬಾಕಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತ:ಖ್ತೆ

Statement of number of complaints / cases registered / disposal and pendency of general cases from April 2018 to March 2019

Month/Year ತಿಂಗಳು / ವರ್ಷ	No. of complaints pending on the last day of previous month	No.of complaints registered during this month	Total Of col. 1 & 2	No. of complaints disposed off by: 2018-2019 Full Bench - 1+2+3		DB - 1 (1+2)		DB - 1 (1+3)		DB - 1 (2+3)		Single Bench - 1		Single Bench - 2		Single Bench - 3		Total No. of complaints disposed off (Total of 4 to 17)	No. of complaints pending {3 minus 18}
				Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders		
Apr-18	4237	484	4721	0	0	0	0	0	0	0	0	61	0	253	26	192	173	705	4016
May-18	4016	309	4325	0	0	0	0	0	0	0	0	86	0	72	63	75	185	481	3844
Jun-18	3844	397	4241	0	0	0	0	0	0	0	0	96	6	80	64	60	104	410	3831
Jul-18	3831	442	4273	0	0	0	0	0	0	0	0	109	4	85	38	74	147	457	3816
Aug-18	3816	534	4350	0	0	0	0	0	0	0	0	55	6	107	47	90	123	428	3922
Sep-18	3922	443	4365	0	0	0	0	0	0	0	0	62	59	123	122	135	134	635	3730
Oct-18	3730	531	4261	0	0	0	0	0	0	0	0	97	13	92	24	74	130	430	3831
Nov-18	3831	468	4299	0	0	0	0	0	0	0	0	134	13	110	69	103	128	557	3742
Dec-18	3742	557	4299	0	0	0	0	0	0	0	0	126	18	133	83	95	111	566	3733
Jan-19	3733	475	4208	0	7	0	0	0	0	0	0	154	17	101	92	96	136	603	3605
Feb-19	3605	455	4060	0	11	0	0	0	0	0	0	125	15	124	106	116	118	615	3445
Mar-19	3445	475	3920	0	7	0	0	0	0	0	0	141	16	140	104	115	117	640	3280
Total												1246	167	1420	838	1225	1606		
Grand Total		5570										1413		2258		2831		6527	

Note: DB = Division Bench

ಅನುಬಂಧ–4 ANNEXURE-4

ಏಪ್ರಿಲ್ 2018 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2019ರವರೆಗೆ ದೂರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ / ದಾಖಲಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು / ವಿಲೇವಾರಿ ಹಾಗೂ ಬಾಕಿ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತ ದೂರುಗಳ ತ:ಖ್ತೆ

Statement of number of complaints / cases registered / disposal and pendency of suo-motto cases from April 2018 to March 2019

Month/Year ತಿಂಗಳು / ವರ್ಷ	No. of complaints pending on the last day of previous month	No.of complaints registered during this month	Total Of col. 1 & 2	No. of complaints disposed off by: 2018-2019														Total No. of complaints disposed off (Total of 4 to 17)	No. of complaints pending {3 minus 18}
				Full Bench - 1+2+3		DB - 1 (1+2)		DB - 1 (1+3)		DB - 1 (2+3)		Single Bench - 1		Single Bench - 2		Single Bench - 3			
				Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders	Preliminary Stage.	Considered Orders		
Apr-18	1705	5	1710	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	0	118	161	1549
May-18	1549	2	1551	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	78	103	1448
Jun-18	1448	2	1450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	21	0	43	66	1384
Jul-18	1384	19	1403	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	49	60	1343
Aug-18	1343	18	1361	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	35	42	1319
Sep-18	1319	20	1339	0	0	0	0	0	0	0	0	0	170	0	23	0	24	217	1122
Oct-18	1122	5	1127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	25	38	1089
Nov-18	1089	5	1094	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	28	33	1061
Dec-18	1061	8	1069	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	23	0	40	65	1004
Jan-19	1004	1	1005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	29	40	965
Feb-19	965	0	965	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	52	56	909
Mar-19	909	3	912	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	33	47	865
Total												0	175	0	198	0	554		
Grand Total		88										175		198		554		928	

Note: DB = Division Bench

ಅನುಬಂಧ–5 ANNEXURE-5

ಘೋಷ್ವಾರೆ EXTRACT

2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಆದ ದೂರುಗಳು

Receipt and disposal of complaints during 2018-19

ವಿವರಗಳು Details	ದಿನಾಂಕ 1/4/2018 ರಂದು ಬಾಕಿ ಇದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳು Cases pending on 1/4/2018	2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಯಾದ ದೂರುಗಳು Complaints registered during 2018-19	ಒಟ್ಟು Total (2+3)	2018–19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿಯಾದ ದೂರುಗಳು Disposal of complaints during 2018-19	31/3/2019ಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಒಟ್ಟು ದೂರುಗಳು Complaints pending as on 31/3/2019 (4-5) Disposal of complaints during
ಸಾಮಾನ್ಯ General	4237	5570	9807	6527	3280
ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ Suo-moto	1705	88	1793	928	865
ಒಟ್ಟು Total	5942	5658	11600	7455	4145

ಅನುಬಂಧ–6 **ANNEXURE-6**

2018–19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕರಣಗಳು

1) H.R.C No. 3619/10/31/2018-V (SB-I) D.D 29/10/2018

The complainant, Shri. T. Paramasivan had lodged a complaint on 13/9/2018 through e-mail stating that, under the guise of religious prayers, the local Ganesh Temple authorities had installed cone speakers all around Ulsoor Lake, Bengaluru. It was also alleged that they were playing the chant 'OM', right from morning 06.00 A.M onwards, causing disturbance to the residents. The Commission issued urgent notice to the local authorities, Commissioner of Police, Bengaluru city and Commissioner of B.B.M.P, Bengaluru by e-mail to report as to whether the loud speakers as alleged are installed and operated in violation of rules and without permission and whether any actions are taken by the authorities in this regard. The report submitted by B.B.M.P, Bengaluru stated that it had permitted the Lake View Mahaganapathi Trust(R), Ulsoor Lake to install an idol of Lord Ganesha in a temporary shed measuring 10'x10' from 13/9/2018 to 16/9/2018. But it was not under the jurisdiction of their office to grant permission for installation of cone speakers. Further, the complainant sent an e-mail to the Commission on 18/9/2018 stating that: "Thanks a million, the speakers were removed yesterday and my father in law aged 93 spent a peaceful evening. Thanks a million once again." On 29/10/2018, the Commission passed an order that necessary action appears to have been taken as evidenced by e-mail dated 18/9/2018. Hence, the proceeding is closed.

2) H.R.C 2875/10/18/2018 (SB-I) D.D 21/12/2018

Smt. Manjula, wife of Late A. K. Chandrappa, Head Constable - Karnataka State Reserve Police, Shivamogga alleged that monetary benefits which were due to her deceased husband, who passed away on 16/9/2015, had not been provided to her and in spite of several requests made before the commandant, neither retirement benefits were paid nor the employment was provided. She also prayed for a job on compassionate grounds. Since, non-payment of retirement benefits prima-facie amounted to violation of human rights, notice was issued to Additional Director General of Police, KSRP, Bengaluru along with copy of complaint to file their response.

In this regard, the Commandant, KSRP, Shivamogga stated that action had been taken to sanction financial benefits (Family Pension, Encashment of earned leave, EGIS & GPF amount) and necessary arrangements were made to provide a job to the complainant on compassionate grounds. A copy of such report was sent to the complainant for her comments. Accordingly, letter dated 8/12/2018 was received from her expressing satisfaction on the action which was taken based on her grievance. In view of such letter, the complaint was disposed and proceeding is closed without any recommendation.

3) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 1847/2012 ಮತ್ತು 1848/2012, 1962/2012 (ಬಿ–2), ದಿನಾಂಕ 19/9/2018**

ಪೊಲೀಸ್ ಅಧೀಕ್ಷಕರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಇವರು ದಿನಾಂಕ 23/3/2012 ರಂದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದ ಕೋಟೆ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರ್ಫಾನ್ ಎನ್ನುವ ಯುವಕ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ದಿನಾಂಕ 24/3/2012 ರಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ. 1847/2012 ಎಂದು ನೊಂದಣಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ರವರ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಿಕ್ರಂ (SICHREM) ರವರ ದೂರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ್ದು ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ.1847/2012 ಹಾಗೂ 1962/2012 ಎಂದು ನೊಂದಣೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆಯೋಗವು ಸದರಿ ದೂರುಗಳ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧೀಕ್ಷಕರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಇವರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಇವರ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ: ಸಿ.ಆರ್.ಎಂ(1)/15/2011–12 ದಿನಾಂಕ 29/5/2012 ರಲ್ಲಿ ಇರ್ಫಾನ್ ಈತನು ಅನುಮಾನಸ್ಪದವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದ ಕೋಟೆ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಯು.ಡಿ.ಆರ್. ಸಂಖ್ಯೆ: 6/2012 ಕಲಂ 174(3) ಸಿಆರ್‌ಪಿಸಿ ರೀತ್ಯಾ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಡಿಎಸ್‌ಪಿ ಶಿಕಾರಿಪುರ, ಉಪ ವಿಭಾಗ ಇವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಸದರಿ ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು, ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ., ಹೆಚ್ & ಬಿದಳ, ಸಿಐಡಿ., ಬೆಂಗಳೂರು ರವರು ಮುಂದುವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಿಐಡಿ ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಗಳು, ಕಾರ್ಲಟನ್ ಭವನ, ಅರಮನೆ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಸಂಖ್ಯೆ: 13/ಅಪರಾಧ/ಹೆಚ್&ಬಿ /ಸಿಐಡಿ/2012, ದಿನಾಂಕ 26/4/2013 ರಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಸದರಿ ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೋರಿದ್ದು, ಆಯೋಗವು ದಿನಾಂಕ22/5/2017 ರ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಐಡಿ ತನಿಖಾ ವರದಿಯು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿರದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧೀಕ್ಷಕರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದೇಶದಂತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಿಐಡಿ ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು

ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಗಳು ಇವರು ಸಂಖ್ಯೆ: 09/ಸಿಆರ್ಎಂ/ಸಿಎಎನ್ಡಿ/ ಸಿಐಡಿ/2017 ದಿನಾಂಕ 27/7/2018 ರಲ್ಲಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ದಾಖಲಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಮೃತ ಇರ್ಫಾನ್ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪೊಲೀಸರ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಆಯೋಗವು ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಿಐಡಿ ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಗಳು ಇವರ ವರದಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದ ಕೋಟೆ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಯು.ಡಿ.ಆರ್. ಸಂಖ್ಯೆ: 6/2012 ರ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಸಿಐಡಿ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತ ಇರ್ಫಾನ್ ಸಾವು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಉಪವಿಭಾಗೀಯ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ರವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸದರಿಯವರ ವರದಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

4) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4744/10/31/17 (ಬಿ–2), ದಿನಾಂಕ 19/7/2018**

ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಆಂಗ್ಲ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 14/8/2017 ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವಾಣಿವಿಲಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳ ನಿಗಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಪಕರಣಗಳ ಮತ್ತು ದಾದಿಗಳ ಕೊರತೆಯಯಿಂದ ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಆತಂಕಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ" ಪ್ರಕಟವಾದ ಸಂಚಿಕೆಯು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಯೋಗವು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆಯುಕ್ತರು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದು, ಸದರಿಯವರ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ರಕ್ತ ಸುರಕ್ಷತೆ), ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಏಡ್ಸ್ ಪ್ರಿವೆನ್ಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಸರ್.ಸಿ.ವಿ.ರಾಮನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವರ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕರಾಏಪ್ರಿಸೊ/ಹೆಚ್ಆರ್ಸಿ/4744/2017–18, ದಿನಾಂಕ 1/6/2018 ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಧೀಕ್ಷಕರು, ವಾಣಿವಿಲಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವರ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ: ವಾವಿಆ/ಹೆಚ್ಆರ್ಸಿ/4744/2017–18, ದಿನಾಂಕ 23/5/2018 ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಡಾ: ಸಹನಾ ದೇವದಾಸ್, ಎನ್.ಐ.ಸಿ.ಯು ಇನ್ ಚಾರ್ಜ್ ವಾಣಿವಿಲಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ದಿನಾಂಕ 7/4/2018ರಂದು ಖುದ್ದಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ರಕ್ತ ಸುರಕ್ಷತೆ), ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಏಡ್ಸ್ ಪ್ರಿವೆನ್ಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ಸರ್.ಸಿ.ವಿ.ರಾಮನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವರು ನೀಡಿರುವ ವರದಿಯು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಮಾಹಿತಿಯು ನಿಜವಾಗಿದೆಯೆಂದು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೋರಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದರಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಆಯೋಗವು, ಪ್ರಕರಣದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಡಾ: ಸಹನಾ ದೇವದಾಸ್, ಎನ್.ಐ.ಸಿ.ಯು

ಇನ್ ಚಾರ್ಜ್ ವಾಣಿವಿಲಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವರ ದಿನಾಂಕ 8/5/2018 ರಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಣಿವಿಲಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ದಾದಿಗಳ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಕರಣಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು, ಆಯುಕ್ತರು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

5) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4089/10/13/16 (ಬಿ–3), ದಿನಾಂಕ 5/1/2019**

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಮಹೇಶ್ ಕುಮಾರ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಅಂಡ್ ಕೇರ್, ನಂ.16/9, ವಸಂತ ವಿಹಾರ, ನವದೆಹಲಿ 110057, ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ದಿನಾಂಕ 29/1/2016 ರಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾಲೂರು, ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಾಲೂರು ಪೊಲೀಸರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಮತ್ತು ನೇತಾಜಿ ಅವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಾದ 1) ವೆಂಕಟೇಶ್ ಬಿನ್ ನಾಗರಾಜು, 17 ವರ್ಷ 2) ರಾಜಕುಮಾರ್ ಬಿನ್ ರಾಜಪ್ಪ, 16 ವರ್ಷ 3) ಮುರುಗೇಶ್ ಬಿನ್ ರಾಜಪ್ಪ, 16 ವರ್ಷ ಮತ್ತು 4) ಮುನಿರಾಜ ಬಿನ್ ಸುರತಪ್ಪ ಅವರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಈವರೆಗೆ ಜೀತಮುಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ, ಪರಿಹಾರವನ್ನಾಗಲೀ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೇರೆಗೆ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೋಲಾರ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಲಕ್ಕೂರು ಹೋಬಳಿ ಗುಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯ ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸದರಿ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ದೂರುದಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿ, ಜೀತದಾಳುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯ ಪತ್ರ ದಿನಾಂಕ 16/1/2017 ಮತ್ತು ಆಯೋಗದ ಪತ್ರ ದಿನಾಂಕ 16/2/2017 ರ ಪತ್ರದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ. ಜೀತದಾಳುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಅವರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

6) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 6255/2011 (ಬಿ–3), ದಿನಾಂಕ4/9/2018**

ಬೇತಮಂಗಲ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಪೊಲೀಸ್ ಉಪನಿರೀಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ದೂರರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದೂರಿನ ಪ್ರಕಾರ ದೂರಿನನ್ವಯ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ದೂರರ್ಜಿಯನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧೀಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ರವರು ದೂರರ್ಜಿದಾರರು, ಆತನ ಸಹೋದರ ಮತ್ತು ಮಗನನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರಕರಣ ಸಂ: ಸಿ.ಸಿ.ಸಂ. 372/1998 ರಲ್ಲಿ ಖುಲಾಸೆಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಠಾಣೆಗೆ

ಕರೆಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ನೀಡಿರುವುದು ದೃಢಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ಸದರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರನ್ನು ಕೋರಿಕೊಂಡು ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

7) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 3805/10/16/16 (ಬಿ–3), ದಿನಾಂಕ 16/7/2018**

ದಿನಾಂಕ 11/6/2016 ರಂದು ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ "ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಶೌಚಗುಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಿಳಿದ ಇಬ್ಬರ ಸಾವು" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರಕರಣವನ್ನಾಗಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಯುಕ್ತರು, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದ ಮೋಹನ್ ದಾಸ್ ರವರ ಅವಲಂಬಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರ ಕೊಳೆಂಕರ ರವರಿಗೆ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂ. 5,00,000/– ಗಳನ್ನು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕಾರಣ ಹಾಗೂ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ರವರ ಅವಲಂಬಿತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಲು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡು, ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಆಯುಕ್ತರು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಇವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

8) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 7372/10/31/15 (ಬಿ–3), ದಿನಾಂಕ 15/10/2018**

ದೂರರ್ಜಿದಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಎಲ್, ಮಹದೇವಯ್ಯ ಎಂಬುವವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸತೀಶ್ ರವರುಗಳನ್ನು ಗೌರಿಬಿದನೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಉಪನಿರೀಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಅವಿನಾಶ್ ರವರು ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಬೈದು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸಿ, ಅವರ ಮಾನವ ಹಕ್ಕಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ದೂರರ್ಜಿದಾರರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದೂರಿನನ್ವಯ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ದೂರರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರವರ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಸದರಿಯವರ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಪಿ.ಎಸ್.ಐ. ಶ್ರೀ ಅವಿನಾಶ್ ರವರು ಎನ್.ಸಿ.ಆರ್. ಪ್ರಕರಣ ಸಂ: 1007/15 ರಲ್ಲಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ದೂರರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ, ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಬೈದು ಅವರ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದ ಕಾರಣ ಪಿ.ಎಸ್.ಐ. ಶ್ರೀ ಅವಿನಾಶ್ ರವರ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಯ್ದೆ ಅನ್ವಯ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿ ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

9) ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 1745/10/1/15 ಸಿ/ಡಬ್ಲ್ಯೂ 1821/10/1/2015 (ಬಿ–3), ದಿನಾಂಕ 1/9/2018

ರಾಜಾಜಿನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಆಗಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್, ಪಿ.ಎಸ್.ಐ.ಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ.ರಾಮಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎ.ಮಂಜು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ.ರಾಮಯ್ಯ, ಎ.ಎಸ್.ಐ, ಶ್ರೀ ಎಲ್.ರಮೇಶ್, ಹೆಚ್.ಸಿ, ಇವರುಗಳು ದೂರುದಾರರ ಮೇಲೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಸಿ, ಅಮಾನವೀಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ, ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಗಾಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಂಕ 16/4/2015ರ "ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್" ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ದೂರರ್ಜಿದಾರರ ದೂರಿನನ್ವಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೂರರ್ಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಆರೋಪವು ದೃಢಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜಾಜಿನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಆಗಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್, ಪೊಲೀಸ್ ಉಪನಿರೀಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ.ರಾಮಯ್ಯ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎ.ಮಂಜು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ.ರಾಮಯ್ಯ, ಎ.ಎಸ್.ಐ, ಶ್ರೀ ಎಲ್.ರಮೇಶ್, ಹೆಚ್.ಸಿ, ರವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರನ್ನು ಕೋರಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರಿಂದ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಹಲ್ಲೆಗೆ ಒಳಗಾದ ದೂರರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೂ.1,00,000/– ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಒಳಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆ, ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿ, ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಪರಿಹಾರ ಹಣವನ್ನು ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು 6 ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

10) ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 391/10/9/18 (ಬಿ–3), ದಿನಾಂಕ 1/2/2019

ದೂರರ್ಜಿದಾರರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಕಿಬಾಯಿ ರವರ ಗಂಡ ಶ್ರೀ ತಿಪ್ಪೇಶ್ ನಾಯ್ಕ ರವರು ಹೊಳೆಯಿಂದ ತೋಟಕ್ಕೆ ನೀರು ಬಿಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ತಗುಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತನ್ನಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಧನ ಸಹಾಯ ನೀಡದಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದೂರಿನನ್ವಯ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೂರರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ಚನ್ನಗಿರಿ ರವರು ಮೂಲಕ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದಾಗ, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಜೇಷ್ಠತೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿ ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದನ್ವಯ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿ ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಇವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ, ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

11) ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 2077/10/13/15 (ಬಿ–3), ದಿನಾಂಕ 4/9/2018

ಕೋಲಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಜೀಪ್ ಚಾಲಕ ಶ್ರೀ ರವಿ, ಆರಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕವಿರಾಜ್, ಡಿ.ಎ.ಆರ್. ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಮತ್ತು ಇತರರು ದೂರರ್ಜಿದಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಅಂಜನಪ್ಪ ಎಂಬುವವರ ಮೇಲೆ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿ, ಪ್ರಾಣ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ದೂರು ನೀಡಿದ ಅನ್ವಯ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೂರರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಆರೋಪವು ದೃಢಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರನ್ನು ಕೋರಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಹಲ್ಲೆಗೊಳಗಾದ ದೂರರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ರೂ.25,000/– ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೀಡಲು ಆದೇಶಿಸಿ, ಪ್ರಕರಣದ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯಾದ ನಂತರ ಇಲಾಖಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಪರಿಹಾರ ಹಣವನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ವೇತನದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆದೇಶಿಸಿ, ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಲು ಸೂಚಿಸಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೂರರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ರೂ.25,000/– ಪರಿಹಾರ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

12) HRC No: 5373/10/14/2018 (FB) D.D 16/1/2019

A letter dated 26/12/2018, addressed to this Commission by Peoples' Union for Civil Liberties-Karnataka (PUCL) was registered as complaint. The letter had, as its subject - Chief Minister's oral order to the police being violative of Constitution and Law. It also urged the Commission to issue notice with immediate effect and call for explanation from the then Chief Minister, Shri H.D. Kumarswamy, to examine the implications and impact of such emotional act/remarks made by him on the police, judiciary and public. The letter was annexed with and based upon press reports related to the incident of alleged murder of Sri Prakash by an unidentified gang on Mysore Highway on 24/12/2018. The electronic and print media stated to have reported that the victim was an active political worker, close to then Chief Minister who had been alleged to have asked the police to shoot-out the murderers. The Commission after carefully considering the concern expressed by PUCL stated in its order dated 16/1/2019 that “functions and powers of this Commission, as prescribed u/s 12 of the Protection of Human Rights Act, 1993 include powers to enquiry into a complaint of violation of human rights or abetment thereof or negligence in the

prevention of that violation by a public servant. Therefore, for the Commission to enquire, an act of human rights or negligence in the prevention of such violation is a condition precedent, in absence of which the Commission is not empowered or required to initiate an enquiry or intervene. There is no doubt about the constitutional guarantee and fundamental right to life of every person. However, any remark or alleged oral order by way of emotional out-burst or otherwise cannot, by itself amount to violation of fundamental right to life or personal liberty of any one. Consequently, reports in the media or any remark or oral order cannot be a basis for initiating an enquiry or taking any action u/s 12 of Protection of Human Rights Act, 1993. It is not within the framework of powers and functions of the Commission to examine the implications and impact of any emotional remarks alleged to have been made by any public servant or a person elected to any office; and the Commission has no power to issue any appropriate direction on the basis of such examination as urged in the letter of PUCL". The Commission considered the matter to be outside its purview and jurisdiction to indulge in the exercise of entertaining the letter as a complaint of violation of human rights by a public servant to come to any conclusion on the basis of media report.

13) H.R.C No.2737/10/31/2018 (FB) D.D 14/3/2019

This suo-moto proceeding was based on the report in the newspaper "Bangalore Mirror" dated 23/7/2018, highlighting the danger caused by storm water drain and unsafe location of transformer near Palm Grove Road, Victoria Layout, Bangaluru. After issuance of several notices and reminders to Commissioner, BBMP a letter dated 14/2/2019 of Head of Legal Cell, BBMP was received with detailed action taken report along with several photographs depicting initiation, progress and completion of work at Victoria Layout. In the absence of any other adverse report or complaint, the compliance report and action taken report were accepted and proceedings are finally closed.

14) H.R.C No: 2811/10/31/2018 (FB) D.D: 12/3/2019

This Complaint was sent by g-mail by Shri Mahuli alleging that Mohammed Azam, a 32 year old Hyderabad based Techie who worked for Google and three others were attacked by mob thinking that they were child lifters, while they were returning from Hyderabad to Murki village, Bidar District on 13/7/2018. Mohammad Azam was killed and his friends

Salam Eid Al Kubaasi and Noor Ahamed sustained injuries. A case in Crime No.121/2018 was registered in this regard for offences punishable under Sections 143,147, 148, 323, 324,326, 307, 353, 332, 333, 427, 504, 506, 302 R/w 149 I.P.C at Kamalanagara police station in Bidar District. Notice was issued to Superintendent of Police, Bidar District to send his report as regards the incident explaining why and how citizens' human rights could not be protected against mob violence in public place. The issue before the Commission was why Bidar police failed to prevent the incident which led to the death of Mohammad Azam. The Superintendent of Police, while forwarding the report had not mentioned anything in that regard. The Commission observed that in Karnataka Police Manual Order No.1152 (Chapter XXVI), one of the most important duties of the police is collection of information about every movement, state of feeling, dispute or incident, which may lead to breach of peace and the communication of such information to the Magistracy. Failure in the performance of the duty would be severely noticed. The aforesaid incident where people had unlawfully assembled thinking that the five inmates of the car were child lifters cannot be a random act. There must be an undercurrent of such a fear prevailing among the people in those areas. The local police failed to sense this undercurrent and take preventive measures to contain such feelings. This is apparent from the incident that has happened. The Superintendent of police had not mentioned anything in that regard in his report. No doubt, action has been taken subsequently by registering cases but there is failure on the part of the police in preventing the incident. The subsequent report dated 13/12/2018 from Superintendent of Police, Bidar is also vague and does not disclose why police personnel could not immediately be sent and reach the spot of crime after the information of mob violence was received at 5:30 PM on 13/7/2018. This failure was viewed seriously by the Commission and therefore recommended that D.G and I.G.P Karnataka should send necessary instructions in this regard so that such incidents are prevented in future. Pursuant to order dated 28/1/2019 and recommendations made therein, the Director General and Inspector General of Police sent a letter dated 6/3/2019 by way of compliance. It is assured in the letter that suitable action against any errant officer will be taken, whenever it is found that they have been negligent in discharge of their duties as mandated by Karnataka Police Manual and office circular dated 3/9/2018. The matter was finally disposed in receipt of the compliance report.

ಅನುಬಂಧ–7 **ANNEXURE-7**

ದಿನಾಂಕ 1/4/2018 ರಿಂದ 31/3/2019ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗದ ತನಿಖಾ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

1) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ.ಸಂಖ್ಯೆ:2888/10/31/2018. (ಬಿ–2)**

ದೂರು ಅರ್ಜಿಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸಾರಾಂಶ:

ದಿನಾಂಕ 28/7/2018 ರಂದು ಸಂಜೆ 5.30 ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪೌಲೀನ್ ಕೋಂ. ಸತೀಶ್, ವಾಸ: ನಂ.427/ಎ, 5ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಲಿಂಗರಾಜಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು. ರವರ ಪತಿ ಸತೀಶ್‌ರವರ ಅಂಗಡಿಯ ಬಳಿ ಬಾಣಸವಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಪಿ.ಎಸ್.ಐ ಮುರಳಿ ಮತ್ತು ಪೇದೆ ಲೋಕೇಶ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರರು ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ದೂರುದಾರರ ಪತಿಯವರಿಗೆ ದ್ವಿ ಚಕ್ರ ವಾಹನದ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು, ದೂರುದಾರರ ಪತಿಯವರು ಒಂದು ವಾಹನದ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಾಹನದ ದಾಖಲಾತಿಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರ ಪತಿ ತನ್ನ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೋಪಗೊಂಡ ಪಿ.ಎಸ್.ಐ ರವರು ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ಧಗಳಿಂದ ನಿಂದಿಸಿ, ಹಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಡೆಯಲು ಹೋದ ದೂರುದಾರರ ಮಗನ ಮೇಲೂ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಠಾಣೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವಾಗ ನಡುರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಠಾಣೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರ ಪತಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚಿಸಿ, ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರೂ.7,600/– ಹಣವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು, ದೂರುದಾರರ ಮಗನ ಮೊಬೈಲ್ ಅನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು, ದೂರುದಾರರ ಪತಿಯ ಕೊರಳಲ್ಲಿದ್ದ 6 ಗ್ರಾಂ ಚಿನ್ನದ ಸರ ಕಾಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ದೂರುದಾರರ ಪತಿ ಮತ್ತು ಮಗನನ್ನು ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರು ಮತ್ತು ದೂರುದಾರರ ತಂಗಿ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬರು ಪೊಲೀಸರು ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ಧಗಳಿಂದ ಬೈದು, ನಿನ್ನ ಪತಿ ಮತ್ತು ಮಗನನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರ ಪತಿ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಗೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು, ದೂರುದಾರರ ಮಗನೂ ಜ್ಞಾನತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ದೂರುದಾರರ ಪತಿಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಬ್ಬರನ್ನು ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು:

ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಚ್.ಸಿ 7444, ಶ್ರೀ ಲೋಕೇಶ್ ಮತ್ತು ಪಿ.ಎಸ್.ಐ ಶ್ರೀ ಮುರಳಿರವರುಗಳು ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದವರಾಗಿದ್ದು, ಇವರುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಾಹನಗಳ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಠಾಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರೆ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ದೂರುದಾರರ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಮಗನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದ್ವಿ ಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರುಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದು, ನಂತರ ಠಾಣೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಠಾಣಾ ಲಾಕಪ್‌ನಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಹೊಡೆದು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿ, ಅವರುಗಳು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿ ಬೌರಿಂಗ್

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದಿರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಡಾಮಿನಿಕ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಅಮ್ಮು, ಶ್ರೀ ಕ್ಲೈವ್ ರವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ದಾಖಲಾತಿಗಳಾದ ಠಾಣಾ ದಿನಚರಿ, ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಹನದ ದಿನಚರಿ, ಓ.ಪಿ.ಡಿ ಚೀಟಿಗಳು, ಗಾಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳು ಠಾಣಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಪಿ.ಐ, ಶ್ರೀ ಮುನಿಕೃಷ್ಣ ಡಿ.ಹೆಚ್ ರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಇವರು ಠಾಣೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ ಇಂಟಿಮೇಷನ್‌ನ ಮೇಲೆ ಗಾಯಾಳುವಿನ ಹೇಳಿಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

2) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ.ಸಂಖ್ಯೆ: 3714/10/32/2018. (ಬಿ–3)**

ಅರ್ಜಿದಾರರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಕೋಂ. ದಿ: ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ, ವರ್ತೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೂರ್ವ ತಾಲೂಕು, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾ. ಜಿಲ್ಲೆ. ರವರು ತಮ್ಮ ದೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ವರ್ತೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೆ ನಂ: 176/3, 176/4, 176/5 ಹಾಗೂ 176/6 ರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಆರ್.ಸುರೇಶ್ ಎಂಬುವರು ಈ ಜಾಗಗಳ ಪೈಕಿ ಸರ್ವೆ ನಂ:176/3 ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸದರಿ ಸ್ವತ್ತು ನನ್ನದು ಎಂದು ಏಕಾಏಕಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಸಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳು ದಾವೆಯನ್ನು ಹೂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ದಾವೆಯು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 18/9/2018 ರಂದು ಮದ್ಯಾಹ್ನ 1.30 ಗಂಟೆಗೆ ಆರ್. ಸುರೇಶ್‌ರವರು ವರ್ತೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಾಮೀಲಾಗಿ, ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಲು ಬಂದು ನಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಸಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವರ್ತೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹೋದಾಗ ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್. ಸುರೇಶ್‌ರವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಆರ್. ಸುರೇಶ್ ಹಾಗೂ ಅವನ ಕಡೆಯ ಗೂಂಡಾಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ನಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಹಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು:

ಈ ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ ಪ್ರಕರಣದ ದೂರುದಾರರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ರವರು ದಿನಾಂಕ 19/9/2018 ರಂದು ಕೆ.ಆರ್ ಪುರಂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರರೋಗಿಯಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿ, ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ ಇಂಟಿಮೇಷನ್ ಅನ್ನು ಅದೇ ದಿನ ಕೆ.ಆರ್ ಪುರಂ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದರಿ ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ ಇಂಟಿಮೇಷನ್ ಅನ್ನು ಕೆ.ಆರ್ ಪುರಂ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಹೆಚ್.ಓ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಎ.ಎಸ್.ಐ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಅದೇ ದಿನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಠಾಣಾ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಎ.ಎಸ್.ಐ ರವರು ಸದರಿ ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ ಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಸರಹದ್ದಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ತೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಎ.ಎಸ್.ಐ ರವರು 66 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ವಿನಾಕಾರಣ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆ.ಆರ್ ಪುರಂ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಪಿ.ಐ ರವರು ಸಹ ಠಾಣಾ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ ಇಂಟಿಮೇಷನ್‌ನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡದೇ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷತೆ ತೋರಿರುವುದು ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ವರ್ತೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಮೊ.ಸಂ: 305/2018 ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿತರುಗಳು ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದರೂ, ವರ್ತೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಹೆಚ್.ಸಿ 4787 ಶ್ರೀ ಎ.ಎನ್ ನಾಗರಾಜ ರವರು ಮೊ.ಸಂ:305/2018 ರಲ್ಲಿ ಕಲಂ: 354 ಐ.ಪಿ.ಸಿ ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸದೇ, ಕಲಂ:447, 323, 504, 506 ಐ.ಪಿ.ಸಿ ಕಲಂ ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಸದರಿ ಪ್ರಕರಣದ ಮುಂದಿನ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ವರ್ತೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಪಿ.ಎಸ್.ಐ ಶ್ರೀ ಧರಣೇಶ್ ಕೆ.ಎಲ್ ರವರು ಕಲಂ:323, 504, 506 ಐ.ಪಿ.ಸಿ ರೀತ್ಯಾ ತನಿಖೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಪಿ.ಎಸ್.ಐ ರವರು ಸಹ ತನಿಖಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ.ಸಿ ಕಲಂ:354 ರನ್ನು ಅಳವಡಿಸದೇ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವೆಸಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

3) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ. ಸಂಖ್ಯೆ.2012/10/31/2018,(ಬಿ–1), ದಿನಾಂಕ7/6/2018.**

ಅರ್ಜಿದಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಗೌಡ, ವಿಶ್ವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಟಗಾರ, ಮಾವಿನಕೆರೆ, ತುಮಕೂರು ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ ರವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ದೂರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ದೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುರಾಮ್ ಬಚ್ಚನ್ ರಾಮ್, 26 ವರ್ಷ ನನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳನೆಂದು ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಳೆದಾಡಿ, ಮನಬಂದಂತೆ ಥಳಿಸಿ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಸಾಯಿಸಿದ್ದು, ಈ ಹತ್ಯೆ ಅಮಾನವೀಯವಾದದ್ದು, ನಾಗರೀಕ ಸಮಾಜ, ಆಡಳಿತ ತನ್ನ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನೇ ಮರೆತಿದೆ, ಬಡತನ, ಉದ್ಯೋಗ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಂಡವಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳತನದ ಬಗ್ಗೆ ಊಹಾಪೋಹಗಳು ಎದ್ದು ಅಮಾಯಕರು ಸಾವು, ಹಿಂಸೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳು ವಿಫಲ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ, ಮೃತನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ, ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ–ಸಾಗಾಣೆ ವೆಚ್ಚ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳಿಗೆ ಕಠಿಣ ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಂಶಗಳು:

ದಿನಾಂಕ 23/5/2018 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುರಾಮ್ ಬಚ್ಚನ್ ರಾಮ್, 26 ವರ್ಷ, ಬಿಜಲಿ ಗರ್‌ಕೆ ಪಾಸ್, ನಿಮಾಜಾ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ಈತನನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳನೆಂದು ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಳೆದಾಡಿ, ಮನಬಂದಂತೆ ಥಳಿಸಿ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಸಾಯಿಸಿದ್ದು, ಈ ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದಿನಾಂಕ 23/5/2018 ರಂದು ಸಂಜೆ 4.30 ಗಂಟೆಗೆ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೊ.ಸಂ. 123/2018 ಕಲಂ. 143–147–148–149–302 ಐಪಿಸಿ ರೀತಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು ತನಿಖೆ ಕೈಗೊಂಡು, ದಿನಾಂಕ 24/8/2018 ರಂದು ಆರೋಪಿಗಳ ವಿರುದ್ದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೋಷಾರೋಪಣ ಪಟ್ಟಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಪೊಲೀಸರು ಅದೇ ದಿನ ದಿನಾಂಕ 23/5/2018 ರಂದು ಸಂಜೆ ಸುಮಾರು 7.00 ಗಂಟೆಗೆ ಮೃತನ ವಾಸ ಸ್ಥಳವಾದ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ಜಟ್ ಕಾ ಪಾಸ್, ನಿಮಾಜಾ, ನಿಮಾಜಾ ಪಲ್ಲಿ ಈ ವಿಳಾಸದ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಮೃತ ಕಾಲೂರಾಮ್ ಈತನ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಮಗನಾದ ಶ್ರೀ ಮದನ್ ಲಾಲ್ ಬಿನ್ ಭನ್ವರ್‌ಲಾಲ್, 40 ವರ್ಷ, ಜಟ್ ಕಾ ಪಾಸ್, ನಿಮಾಜಾ, ನಿಮಾಜಾ ಪಲ್ಲಿ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯ ರವರು

ದಿನಾಂಕ 25/5/2018 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಪೊಲೀಸರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ, ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಶವಗಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೃತ ಕಾಲುರಾಮ್ ಬಚ್ಚನ್ ರಾಮ್, 26 ವರ್ಷ ಈತನ ಶವವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗ ಕಾಲೂರಾಮ್ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ, ದಿನಾಂಕ 25/5/2018 ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.00 ರಿಂದ 13.00 ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ಪಂಚರ ಸಮಕ್ಷಮ ಶವದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು, ಶವ ತನಿಖಾ ವರದಿಯ ಕಲಂ. 9ರಲ್ಲಿ ವಾರಸುದಾರರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವಿಧಿ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ಶವದ ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶವ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನಂತರ ಶವವನ್ನು ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಾರಸುದಾರರಾದ (ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಮಗನಾದ) ಶ್ರೀ ಮದನ್ ಲಾಲ್ ಬಿನ್ ಭನ್ವರ್‌ಲಾಲ್, 40 ವರ್ಷ, ಜಟ್ ಕಾ ಪಾಸ್, ನಿಮಾಜಾ, ನಿಮಾಜಾ ಪಲ್ಲಿ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯ ಇವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ 25/5/2018ರಂದು ಶವವನ್ನು ನೀಡಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪಡೆದಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಊಹಾಪೋಹಗಳು ಹರಡುತ್ತಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗು ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಠಾಣಾ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಘಟನೆಗೆ ಮುನ್ನ ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಠಾಣಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಎಂ., ಮಹಿಳಾ ಪಿ.ಎಸ್.ಐ. ಶ್ರೀಮತಿ ವನಜಾಕ್ಷಿ, ಎ.ಎಸ್.ಐ. ಶ್ರೀ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್.ಸಿ.6152 ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯರವರುಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವರದಿಯನ್ನು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತದೆ.

4) **ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸಿ. ಸಂಖ್ಯೆ. 716/10/31/2019, ದಿನಾಂಕ 18/2/2019, (ಎಸ್.ಬಿ–3)**

ದೂರುದಾರರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗಮ್ಮ ಮತ್ತು ಇತರರು, ಬಿ.ಆರ್.ಕೆ. ಅಸೋಸಿಯೇಟ್, ನಂ.32, 1ನೇ ಮಹಡಿ, 10ನೇ ಸಿ ಮೈನ್, 1ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದೂರು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಟ್ರಾಂಕ್ವಿಲ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ 8 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ, ದಿನಾಂಕ 14/2/2019 ರಂದು ಸಂಜೆ 5.30 ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಿವಿಲ್ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪೊಲೀಸರು ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸದೆ, ನನ್ನನ್ನು ಆಟೋ ರಿಕ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ತಲಘಟ್ಟಪುರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ರಾಡು ಹಾಕಿ, ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರು ಸಹ ಇಲ್ಲದೆ, ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಗೆ, ಬೆನ್ನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೊಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ, ನನಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿ ಟ್ರಾಂಕ್ವಿಲ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ನಿವಾಸಿ ಮನೋಜ್ ರವರು ಠಾಣೆಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು, ನಂತರ ಪೊಲೀಸರು ನನ್ನನ್ನು ರಾತ್ರಿ 11.00 ಗಂಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ನಾವು ತಲಘಟ್ಟಪುರ ಪೊಲೀಸರು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಡೆದು ತೊಂದರೆ ನೀಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಥು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತೇವೆ. ತಲಘಟ್ಟಪುರ ಪೊಲೀಸರು ನನ್ನನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಬೈದು, ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆ ನೀಡಿ, ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ,

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೊಲೀಸರ ವಿರುದ್ದ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿ, ನನಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಕೈಗೊಂಡು, ಸಾಕ್ಷೀದಾರರ ಹೇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿ:

ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ. ಕಲಂ. 160(1) ಪ್ರಕಾರ: ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳೆ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳವಲ್ಲದ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಲು ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ದಿನಾಂಕ:13/2/2019 ರಂದು ತಲಘಟ್ಟಪುರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೊ.ಸಂ.26/2019 ಕಲಂ.381 ಐಪಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತ/ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಮಹಿಳೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗಮ್ಮ ರವರನ್ನು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಎ.ಎಸ್.ಐ. ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ರವರ ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ಪುರುಷ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮಶೇಖರ್ ಹೆಚ್.ಸಿ.–5802 ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್ ಹೆಚ್.ಸಿ.–6516 ರವರುಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೂ ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡದೆ, ದಿನಾಂಕ 14/2/2019 ರಂದು ಸಂಜೆ 5–25 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಠಾಣೆಗೆ ಕರೆತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಠಾಣೆಗೆ ಹೋದ ದೂರುದಾರರ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಕ್ಕನ ಮಗನನ್ನು ಠಾಣೆಯ ಒಳಗೆ ಬಿಡದೆ, ಕರೆತಂದ ಪುರುಷ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರೆ ದೂರುದಾರರನ್ನು ಠಾಣೆಯ ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಎ.ಎಸ್.ಐ.ರವರ ಸಮಕ್ಷಮ ಮಹಿಳಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೆ, ವಿಚಾರಣೆ ನೆಪದಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರನ್ನು ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಬಂದನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಕೆ ಪಡೆದು ರಾತ್ರಿ 8.20 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕನ ಮಗನ ಜೊತೆ ಠಾಣೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ದೂರುದಾರರಿಗೆ ತಲಘಟ್ಟಪುರ ಪೊಲೀಸರು ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಂಕ 14/2/2019 ರಂದು ರಾತ್ರಿ 10.30 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ರಿಥು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ನೀಡಿದ ಪೊಲೀಸ್ ಇಂಟಿಮೇಷನ್ ಮೇರೆಗೆ ಠಾಣಾ ಎಸ್.ಒ. ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ್ಯ ಎಸ್.ಕೆ. ಹೆಚ್.ಸಿ.–6629ರವರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಪಿಸಿ–2630, ಸಿ.ಕೆ.ರಾಮಚಂದ್ರರವರು ವೈಧ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಸಮಕ್ಷಮ ಗಾಯಾಳು ಹೇಳಿಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹಾಗೂ ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಇದು ಹಳೆ ಗಾಯ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ನೀವು ನಾಳೆ ಠಾಣೆಗೆ ಬರುವುದು ಬೇಡ ನಾವು ಸಾರ್ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಕೇಸ್ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡ ಓದಲು ಬಾರದ ದೂರುದಾರರಿಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿಸದೆ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಶ್ರೀ ಗಿರೀಶ್ ರವರಿಂದ ಸಹಿ ಮತ್ತು ಮೊಹರು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಠಾಣಾ ಎಸ್.ಓ. ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯ್ಯ, ಹೆಚ್.ಸಿ. ರವರು ಎನ್.ಸಿ.ಆರ್. 154/2019 ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪೊಲೀಸ್ ಕೈಪಿಡಿ ಭಾಗ–1, ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ. 224ರ ಪ್ರಕಾರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ರವರು ತಲಘಟ್ಟಪುರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಇವರು ಆಯೋಗದ ವಿಚಾರಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಠಾಣಾ ದಿನಚರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದಿನಾಂಕ 14/2/2019 ರಂದು ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಇವರು ಮತ್ತು ಇವರ ಅಧೀನ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರುಗಳು ಸೇರಿ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ದವಾಗಿ ದೂರುದಾರರ ಮೇಲೆ ಕೃತ್ಯವೆಸಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳು

PHOTOGRAPHS

Justice D.H.Waghela, Hon'ble Chairperson,
Karnataka State Human Rights Commission, being welcomed by
Sr.Dr. M. Jeswina, A.C. on the occasion of one day training programme sponsored by
St. Agnes College (Autonomous), Mangaluru, on 18/02/2018

Justice D.H.Waghela, Hon'ble Chairperson and Shri R.K.Dutta, Hon'ble Member,
Karnataka State Human Rights Commission, Participating in
State Conference on convergence to Victim Compensation and Witness Protection,
organized by Global Concerns India, International Justice Mission,
TEDS, SHRC, Onedede, in collaboration with KSHRC,
at Mangaluru, on 02/11/2018 and 03/11/2018

Shri R.K.Dutta, Hon'ble Member,
Karnataka State Human Rights Commission,
Participating in State Conference on convergence to Victim Compensation
and Witness Protection, organized by Global Concerns India,
International Justice Mission, TEDS, SHRC, Onedede,
in collaboration with KSHRC, at Mangaluru, on 3/11/2018

Shri K.B.Changappa, Hon'ble Member, KSHRC,
inspecting the food prepared in Girls Hostel, Kittur Channamma Residential School
at Jagalur, Davanagere District, on 24/11/2018

Shri K.B.Changappa, Hon'ble Member, KSHRC, talking to the doctors
at General Hospital, Jagalur, Davanagere District, on 24/11/2018.

31£Á ªÀiÁZïð 2019PÉ ªÀÄPÁAiÀĪÁz ªµðz PÀ£ÁðlPÀ gÁdå ªÀiÁ£ªÀ ºÀPÀÄÌU¼À DAiÉÆÃU, ¨ÉAU¼ÀÆgÀÄ - Ezg ¯ÉPÀÌ¥vÀU¼À PÀÄjvÀÄ ¨sÁgvÀz ¤AiÀÄAvÀæPÀ ªÀÄvÀÄÛ ªÀĺÁ ¯ÉPÀÌ¥jÃ±ÀPÀgÀ ¥vÉåÃPÀ ¯ÉPÀÌ¥jÃ±ÀÉÆÃzÀ£Á ªÀgÀ¢

SEPARATE AUDIT REPORT OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA ON THE ACCOUNTS OF THE KARNATAKA STATE HUMAN RIGHTS COMMISSION, BENGALURU, FOR THE YEAR ENDED 31st MARCH 2019.

**31£À ªÀiÁZïð 2019PÉ ªÀÄPÀÌAiÀĪÀÄz ªµðz P£Àð I P gÀdå
ªiÁ£ª ºPÀÄÌU¼ DAiÆÃU, ¨AU¼ÆgÀÄ - Ezg ¯PÌ¥vU¼
PÀjvÀÄ ¨Ágvz ¤AiÀÄAvP ªÀÄvÀÄ ªÀÄ ºÁ ¯PÌ¥j±ÆÃzPg
¥våÃP ¯PÌ¥j±ÆÃz£Á ªg¢**

PÉ£ÁðI P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÉÆÃU
¨ÉAU¼ÀÆgÀÄ

Drmï ªg¢ ªÀÄvÀÄ ªÁ¶ðP ¯ÉPÀ - DyðP ªµð - 2018-19

-:- «µÀAiÀÄ ¸ÀÆa -:-

P.¸A.	«µÀAiÀÄ	¥ÀÄI ¸ASÉå
1	2018-19£Ã ¸Á°£ Drmï ªg¢ (P£ÀßqÀ)	1-5
2	¢£ÁAP: 31-03-2019gÀ°ègÀÄªÀAvÉ ¸ªÀÄvÉÆÃ®£Á ¥ÀnÖ	6
3	¢£ÁAP: 31-03-2019PÉÌ PÉÆ£ÉUÉÆAqÀ DzÁAiÀÄ ªÀÄvÀÄ ªÉZÀÑ ¯ÉPÀ	7
4	¢£ÁAP: 31-03-2019PÉÌ PÉÆ£ÉUÉÆAqÀ ¹ÃPÀÈw ªÀÄvÀÄ ¸ÀAzÁAiÀÄzÀ ¯ÉPÀ	8-9
5	C£ÀÄ¸ÀÆa-12 ªÀÄvÀÄ 13	10
6	C£ÀÄ¸ÀÆa-18, 19 ªÀÄvÀÄ 20	11
7	C£ÀÄ¸ÀÆa-21	12
8	C£ÀÄ¸ÀÆa-24 - ¥ªÀÄÄR ¯ÉPÀ¥Àv PÁAiÀÄð¤Ãw	13
9	C£ÀÄ¸ÀÆa-25 - ¯ÉPÀ¥ÀvÀU¼ ªÀÄÃ¯É n¥ÀtÂ	14-15
10	F ªg¢AiÀÄ DAUÀ ¨ÁµÀAiÀÄ°£ ¥Àw	16-29

31£Ã ªiÁZïð 2019PÌ ªÄÄPÁAiÄªÁz ªµðPÌ P£Áð I P gÁdå ªiÁ£ª ºPÌÄU¼ DAiÆÃU, ¨AU¼ÆgÄ - Ezg ¯PÌ¥vU¼ PÄjvÀ ¨Ágvz ¤AiÄAvP ªÄvÀ ªÄºÁ ¯PÌ¥j±ÆÃzPg ¥vÀÃP ¯PÌ¥j±ÆÃz£Á ªg¢.

F ªÄÆ®P ®Uw¸¯Áz P£Áð I P gÁdå ªiÁ£ª ºPÌÄU¼ DAiÆÃU, ¨AU¼ÆgÄ, Ezg 31£Ã ªiÁZïð 2019PÌ ªÄÄPÁAiÄªÁz ªµðPÌ ¸A§A¢¹z DzÁAiÄ ªÄvÀ ªZz ¯PÌ ºÁUÆ dªÄU¼Ä ªÄvÀ ¸AzÁAiÄz ¯PÌU¼£ÀÄß, ªiÁ£ª ºPÌÄU¼ ¸AgPuÁ C¢¤AiÄªÄ, 1993g 35(2)£Ã ¥Pgtz ÆA¢U Nz¯Áz ¤AiÄAvPgÄ ªÄvÀ ªÄºÁ ¯ÃR¥Á®g (Pvðª¸U¼Ä, C¢PÁgU¼Ä ªÄvÀ ¸ÃªÁ µgvÄU¼Ä) C¢¤AiÄªÄ, 1971g 19(2)£Ã ¥Pgtz CrAiÄ° £ÁªÀ ¯PÌ¥j±ÆÃz£U M¼¥r¹zÃª. F ºtPÁ¸Ä «ªg¥nU¼£ÀÄß ¹z¥r¸ÄªÀzÄ DAiÆÃUz Dq½v ªUðz dªÁ¨ÁjAiiÁVz. £ªÄ ¯PÌ¥j±ÆÃz£AiÄ DzÁgz ªÄÃ¯ ¸zj ºtPÁ¸Ä «ªg¥nU¼ §UU C©¥ÁAiÄª£ÀÄß ªÀP¥r¸ÄªÀzÄ £ªÄ ºÆuUÁjPAiiÁVz.

2. F ¥vÀÃP ¯PÌ¥j±ÆÃz£Á ªg¢AiÄÄ CvÀvªÄ ¯PÌ¤tðAiÄ ¥zwU¼Ä, ¯PÌ¤tðAiÄ ªiÁ£zAqU¼Ä ªÄvÀ §»gAU¥r¸Ä«PAiÄ ¤§Az£U¼Ä, EvÀ¢U¼ÆA¢U ªVÃðPgt, C£ÄgÆ¥vU ¸A§Az¥I Av ªiÁv ¯PÌ ¤tðAiÄ PÄjvÁV ¨Ágvz ¤AiÄAvPgÄ ªÄvÀ ªÄºÁ ¯ÃR¥Á®g C©¥ÁAiÄU¼£ÀÄß M¼UÆArz. PÁ£Æ£Ä, ¤AiÄªÄU¼Ä, «¤AiÄªÄU¼Ä (²µv ªÄvÀ PªÄ§v) ºÁUÆ zPv-PÁAiÄðPªÄv EvÀ¢ CA±U¼ C£Ä¥Á®£U ¸A§Az¥I ºtPÁ¸Ä ª¸ªºÁgU¼ PÄjvÀ ¯PÌ¥j±ÆÃz£Á C©¥ÁAiÄU¼Ã£ÁzgÆ EzÀ°, CªU¼£ÀÄß v¥Á¸uÁ ªg¢U¼/¤AiÄAvPgÄ ªÄvÀ ªÄºÁ¯ÃR¥Á®g ¯PÌ¥j±ÆÃz£Á ªg¢U¼ ªÄÄSÁAvg ¥vÀÃPªÁV ªg¢ ªiÁq¯ÁUÄvz.

3. ¨Ágvz°¸ÁªiÁ£ªÁV CAVÃPj¸¯ÁVgÄª ¯PÌ¥j±ÆÃz£Á ªiÁ£zAqU½U C£Ä¸ÁgªÁV £ÁªÀ £ªÄ ¯PÌ¥j±ÆÃz£AiÄ£ÀÄß £q¹zÃª. F ªiÁ£zAqU½U ºtPÁ¸Ä «ªguU¼Ä ªÄÄR¸ v¥Ä ºÃ½PU½Az ªÄÄPªÁVªAiÄÃ JA§ §U¸ªÄAd¸ªÁz «±Á¸ª£ÀÄß ºÆAz®Ä £ÁªÀ ¯PÌ¥j±ÆÃz£AiÄ£ÀÄß AiÆÃf¸¨ÃPÄ ªÄvÀ ¤ªð»¸¨ÃPÄ. ¯PÌ¥j±ÆÃz£AiÄÄ ºtPÁ¸Ä «ªguU¼°£ ªÆvª£ÀÄß ºÁUÆ «ªgU¼£ÀÄß ¨A§°¸Äª ¸ÁPÁözÁgU¼£ÀÄß ¥jÃQ¸ÄªÀzÄ M¼UÆArz. C®zÃ, Dq½v ªÄAq½AiÄÄ §¼¹z ¯PÌ¥v vvU¼Ä ªÄvÀ ªiÁrz ¥ªÄÄR CAzÁdÄU¼£ÀÄß ¤zðj¸ÄªÀzÄ ºÁUÆ ºtPÁ¸Ä «ªgU¼ MmÁg ¥¸ÄwAiÄ£ÀÄß ªiË®ªiÁ¥£ ªiÁqÄªÀz£ÀÄß ¸º F ¯PÌ¥j±ÆÃz£ M¼UÆArz. £ªÄ ¯PÌ¥j±ÆÃz£AiÄÄ £ªÄ C©¥ÁAiÄPÌ ¸ÆPªÁz DzÁgª£ÀÄß MzV¸Ävz JA§Äz£ÀÄß £ÁªÀ £A©zÃª.

4. £ªÀ ¯Á¥j±ÃÆzÀ£ÀAiÀÄ£ÁßzÀ j¹. £ÁªÀÅ F PÉ¼ÀPÀAqÀAvÉ ªÁgÀ¢ ªÀiÁrzÉÝêÉ:

i) £ªÀÄ ¯Á¥j±ÃÆzÀ£ÀAiÀÄ GzÉÝÃ±ÀUÀ½UÉ CUÀvÀåªÁzÀ £ªÀÄ w½ªÀ½PÉ ªÀÄvÀÄÛ £ÀA©PÉU vÀÆÃjzÀ J¯Á ªÀiÁ»w ªÀÄvÀÄÛ «ªÀgÀUÀ¼À£ÀÄß £ÁªÀÅ ¥ÀqÉzÀÄPÉÆAqÀrzÉÝÃªÉ.

ii) F ªÀgÀ¢UÉ ¸ÀA§AzÀ¥ÀlÖAvÉ DzÁAiÀÄ ªÀÄvÀÄÛ RZÀÄðªÀZÀÄ ¯ÉÃ¥Àv ºÁUÀÆ ¹ÃPÉÌw ªÀÄvÀÄÛ ¸ÀAzÁAiÀÄ ¯ÉÃ¥ÀvªÀ£ÀÄß ¨ÁgÀv ¸PÁðgÀzÀ ºÀtPÁ¸ÀÄ ªÀÄÁAvÁ®AiÀÄªÀÅ ¤¢ðµ¥Àr¹gÀÄªÀ £ªÀÄÆ£ÀAiÀÄ°AiÀÄÄÃ ¤ªÀð»¸À¯ÁVzÀÉ.

iii) £ªÀÄ C©¥ÁAiÀÄzÀ°, P£Áð l PÀ gÁdå ªÀiÁ£ª ºPÀÄÌU¼À DAiÉÆÃUªÀÅ v£ß ¸ÆPÉ ¯Á¥Àv ¥À¸PÀU¼À ªÀÄvÀÄÛ ¸ÀA§AzÀ¥ÀlÖ EvÀg zÁR¯ÉU¼À£ÀÄß ªÀiÁ£ª ºPÀÄÌU¼À ¸ÀAgÀPÀuÁ C¢¤AiÀÄ, 1993gÀ 35(1)£ÃÀ ¥ÀPÀgtzÀ CrAiÀÄ° CUÀvÀå¥Àr¹gÀÄªÀAv ¤ªÀð»¹zÀ JA§ÄzÀ£ÀÄß CªÀÅU¼À ¥j²Ã®£¬ÀÄAzÀ £ªÀÄU PÀAqÀÄ§A¢gÀÄvÀzÀ.

iv) EzÀ®zÀ, £ÁªÀÅ ªÀÄÄAzÀÄªÀgÀzÀÄ ªÀgÀ¢ ªÀiÁqÀÄªÀÅzÃ£ÀAzÀg:

¯Á¥ÀvzÀ ªÀÄÃ°£ nÃ¥Àt:

J) ¸ÁªÀiÁ£Àå:

1. ªÀiÁ£ª ºPÀÄÌU¼À ¸ÀAgÀPÀuÁ C¢¤AiÀÄªÀÄ 1993gÀ 35(1)£Ã ¥ÀPÀgtzÀ£ÀAiÀÄ "gÁdå DAiÉÆÃUªÀÅ ¸ÆPÉªÁzÀ ¯Á¥ÀvU¼À£ÀÄß ºÁUÀÆ EvÀg ¸ÀA§AzÀ¥ÀlÖ zÁR¯ÉU¼À£ÀÄß ¤ªÀð»¸ÀvÀPÀzÀÄÝ ªÀÄvÀÄÛ ¨ÁgÀvÀzÀ ¤AiÀÄAvÀPÀgÀÄ ªÀÄºÁ ¯Á¥j±ÃÆzÀPÀgÀÆA¢UÉ ¸ªÀiÁ¯ÆÃa¹, gÁdå ¸PÁðgªÀÅ UÀÆvÀÄ¥Àr¸§ºÀzÁzÀAv £ªÀÄÆ£ÀAiÀÄ° ªÁ¶ðP ¯Á¥ÀvU¼À «ªÀg¥ÀnÖAiÀÄ£ÀÄß ¹zÀ¥Àr¸ÀvÀPÀzÀÄÝ". EzÀ£ß DAiÉÆÃUªÀÇ ¸º ¯Á¥ÀvzÀ ªÀÄÃ°£ nÃ¥ÀtAiÀÄ° £ªÀÄÆ¢¹zÀ. F §UÉÎ AiÀiÁª £ªÀÄÆ£ÀAiÀÄ° DAiÉÆÃUªÀÅ ªÁ¶ðP DyðP «ªÀg¥ÀnÖAiÀÄ£ÀÄß ¸º¹zÀAiÀÆÃ CzÀ£ÀÄß ¤AiÀÄAvÀPÀgÀÄ ªÀÄºÁ ¯Á¥j±ÃÆzÀPÀgÀÆA¢UÉ ¸ªÀiÁ¯ÆÃa¹ gÁdå ¸PÁðgÀ UÀÆvÀÄ¥Àr¹gÀÄªÀÅ¢® ªÀÄvÀÄÛ ¥À¸ÀÄÛv ¸ÀzÀ¨ðzÀ° DAiÉÆÃUªÀÇ ¸º v£ß ªÁ¶ðP DyðP «ªÀg¥ÀnÖAiÀÄ£ÀÄß ªÀÄÄAr¸®èÀ gÁdå ¸PÁðgÀ C£ÀÄªÆÃzÀ£ / ¸ªÀÄÌwAiÀÄ£ÀÄß ¥Àq¢gÀÄªÀÅ¢®. ¥ÀPÀgt 35(1)gÀ CrAiÀÄ° ¹zÀÞUÉÆ½¸¨ÃPÁzÀ ¯Á¥Àvz «ªÀguÁ¥ÀnÖAiÀÄ £ªÀÄÆ£U ¸ÀA§A¢¹zÀAv, ªÀiÁ£ª ºPÀÄÌU¼À ¸ÀAgÀPÀuÁ C¢¤AiÀÄªÀÄ, 1993gÀ ¥ÀPÀgt 41(2)(¹)AiÀÄ CrAiÀÄ° AiÀiÁªÀÅzÃ ¤AiÀÄªÀÄªÀ£ÆßÀ ¸º C¢¸Æa¹gÀÄªÀÅ¢®. ªÁ¶ðP ¯Á¥Àv "dªÀiÁ RZÀÄð ¥Àn". "¤U¢v ¸ÀvÀÄU¼À ªÀÄvÀÄÛ ªÀiËå®å E½PÉ «ªÀg¥Àn" EvÁå¢U¼À£ÀÄß M¼ÀUÆAr gÀÄªÀÅ¢®. F CA±ª£ÀÄß DAiÉÆÃUzÀ »A¢£ ¯Á¥j±ÃÆzÀ£ÀAiÀÄ°AiÀÄÆ ¸º

UªÄ£P vg¯ÁVzgÆ ¯P¥j±ÆÃz£AiÄ n¥tAiÄ£Ä C£Ä¸j¸®Ä AiiÁªÀzÃ ªÁ¸«P PªÄª£Ä PÈUÆArgÀªÀ¢®. ªÄÄAzÀªgzÄ, ¹ÃPÈw ªÄvÄ ¸AzÁAiÄ ¯P¥v ªÄvÄ DzÁAiÄ ºÁUÆ ªZz ¯P¥vª£Ä ¥Á¥ªÁUªÀzg DzÁgz ªÄÃ¯ ªiÁqÀª §z¯ÁV £UzÄ DzÁgz ªÄÃ¯ ªiÁq¯ÁVz. F ªÄÄAa£ ªg¢U¼° n¥t ªiÁrzÁUÆ ¹w ºÁUAiÄÃ ªÄÄAzÄªg¢z.

2. DAiÆÃUªÀ 1.73 PÆÃn ªÆvz PIq £«ÃPgtzAvº §AqªÁ¼ ¸gÆ¥z ªZª£Ä ªiÁqÀªÀzg eÆvU UAxÁ®AiÄ ¥Ä¸PU¼Ä, ªÁº£U¼Ä, UtPAiÄAvU¼Ä ªÄvÄ ¨Áº ¥jPgU¼Ä (¥j¥Ãg¯ï), ¦ÃoÆÃ¥Pgt U¼Ä, «zÄ£Á£ (J¯PÁ¤Pï) ¸Áz£U¼Ä, ªÁº£z ©r ¨ÁUU¼Avº º®ªÁgÄ ¸vÄU¼£Ä ºÆA¢z. C®z, ªÄÃ°£ ¸vÄU¼ eÆvU 28.41 ®P gÆ.U¼ ªÆvª£Ä §¼P ªiÁrzÄ Cz£Ä DzÁAiÄ ªÄvÄ ªZz ¯PP ¸Ãj¸¯ÁVz. dªiÁ RZÄð ¥nAiÄÄ E®¢gÀªÁU, ¸zj ¸vÄU¼ EgÀ«PAiÄÄ º tPÁ¸Ä «ªg¥nAiÄ §¼PzÁgg UªÄ£P §gÀªÀ¢®. Czg ¸w£ ªÄÃ¯ ¥juÁªÄPÁj ¤AiÄAvt ºÆAz®Ä ªÄvÄ Czg º tPÁ¸Ä «ªg¥nAiÄ ªÄÃ¯ ¸vÁA±ª£Ä ©A©¸®Ä ºÁUÆ ¥Æ tð zÈ¶ ºÆAz®Ä dªiÁ RZÄð ¥n ¹z¥r¸®Ä ªÄvÄ ¯P¥vz ¥Á¥ªÁUÄª «zÁ£ª£Ä C£Ä¸j¸®Ä DAiÆÃUP EzÄ CvÀUvªÁVz. ªÄÄAzÄªgzÄ, DAiÆÃUªÀ v£ ¸vÄU¼ ¸ªP½AiÄ£Ä MzV¸¢gÀªÀzjAz ªÄvÄ C¸ªÄ¥ðP ªiÁ»w¬ÄAzÁV, ¸ªP½AiÄ G¥§Az«®z PÁgt ªÆvª£Ä ºÆAzÁtP ªiÁq®Ä ¸ÁzªÁUÄªÀ¢®. F ªÄÄAa£ ªg¢AiÄ° £ªÄÆ¢¹zÁUÆ ¹w ºÁU ªÄÄAzÄªg¢z.

(©) ¸ºÁAiiÁ£ÀzÁ£:

2019-20£Ã ªµðz CªÀ¢AiÄ° ¸PÁðg¢Az gÆ. 5.32 PÆÃn gÆ¥Á¬ÄU¼Ä ºAaPAiiÁVvÄ. D ¥ÈQ 5.31 PÆÃn gÆ¥Á¬ÄU¼£Ä DAiÆÃUªÀ §¼P ªiÁrz. G½z 0.01 PÆÃn gÆ¥Á¬Ä ªiÁZïð 31, 2019g°gÀªAv §¼P ªiÁr® ªÄvÄ D ºtª£Ä ¸PÁðgP M¦¸¯ÁVz.

(¹) ªÀª¸ÁÛ¥P ¥v (Management letter)

F ¯P¥j±ÆÃz£Á ªg¢AiÄ° M¼UÆArgz £ÆÃ£vU¼£Ä ¥jºj¸Äª/¸j¥r¸Äª PªÄPÁV ¥vÀPªÁV ºÆgr¸¯Áz ªÀª¸ÁÛ¥£Á ¥vz ªÄÆ®P PÁAiÄðz²ð, P£Áð IP gÁdå ªiÁ£ª ºPÄU¼ DAiÆÃU, ¨AU¼ÆgÄ Eªg UªÄ£P vg¯ÁVz.

v) F »A¢£ PArPU¼° ªÀP¥r¹gÀª £ªÀ C©¥ÁAiÀÄU½U M¼¥I Ä F ªg¢U ¸A§A¢¹z DzÁAiÀ ªÄvÀ ªZz ¯P ºÁUÆ ¹ÃPÈw ªÄvÀ ¸AzÁAiÀz ¯P¥vU¼£ÀÄ £ÁªÀ ¯P ¥Ä¸PU¼£AiÀ ªg¢ ªiÁqÀwzÃª.

vi) £ªÀ C©¥ÁAiÀz° ªÄvÀ £ªÀ CvÀÄvªÄ w¼ÀªÀ½P ªÄnU ºÁUÆ £ªÀU ¤Ãq¯Áz «ªgU¼ C£Ä¸ÁgªÁV, ¯Pz ¤ÃwU¼£ÀÄ ªÄvÀ ¯Pz n¥tU¼ÆA¢U Nz¯Áz ªÄvÀ ªÄÃ¯ ºÃ¼¯Áz «µAiÀÄU½U M¼¥I Ä ¸zj ºtPÁ¸Ä «ªg¥nU¼À ªÄvÀ F ªg¢AiÀ C£Ä§Azz° £ªÀÆ¢¸¯Áz Evg «µAiÀÄU¼À F ¯P¥j±ÆÃz£Á CªA¢AiÀ° ¨ÁgvÀz° ¸ÁªiÁ£ÀªÁV CAVÃPÈv ¯P vvU¼£Ä¸Ág ¸jAiiÁz ªÄvÀ £ÁÄAiÀ ¸ªÄvªÁz C©¥ÁAiÀª£ÀÄ ¤ÃrzÃª.

D ¢£ÁAPzAzÀ F ªµðz CAvÀP JµÀ ¸ÁzÀªÁUÀªµg ªÄnU ºZÀªj DzÁAiÀ ªÄvÀ ªZz ¯PP CzÀ ¸A§Az¥qÀvz.

¨Ágvz ¤AiÀAvPgÀ ªÄvÀ ªÀºÁ
¯P¥j±ÆÃzPg ¥gªÁV,

¸»/-
ªÀºÁ¯ÃR¥Á®gÀ
(f ªÄvÀ J¸ï.J¸ï.J.)
P£Áð I P

¸ÀÜ¼: ¨AU¼ÆgÀ
¢£ÁAP: 28/5/2020.

C£Ä§Az

1. **DAvjP ¯P¥j±ÆÃz£AiÄ ¥AiiÁð¥v:**

DAiÆÃUz° AiiÁªÀzÃ jÃwAiÄ DAvjP ¯P¥j±ÆÃz£Á «¨ÁU«gÀªÀ¢®. DAvjP ¯P¥j±ÆÃz£Á PÁAiÀðU¼£ÀÄ P¥v «¨AUz ¹§A¢AiÀªgÀ ¤ªð»¹gÀvÁg. DAvjP ¯P¥j±ÆÃz£Á «¨ÁUªÀ, ¸vAvªÁV PÁAiÀð ¤ªð»¸¨ÃPÁz CUvÀ«gÀªÀzjAz EzÀ CUvÀv EgÀvz.

2. **DAvjP ¤AiÀAvtz ¥AiiÁð¥v:**

a. DAiÆÃUz° ZÁ°AiÀ°gÀª DAvjP ¤AiÀAvuÁ ªÀª¸ÀAiÀ£ÀÄ ªÁÀSÁ¤¸¯ÁV®. DAiÆÃUz §ºÀvÃP ªÀªºÁgU¼£ÀÄ ¥w¤AiÆAd£ ªÀÃ°gÀª ¹§A¢U¼Ã ¤ªð»¸ÀvÁg.

b. DAiÆÃUªÀ, ªÁº£ ZÁ®£ ªÀvÀ ¤ªðºu, eÁ»ÃgÁvÀ ªÀvÀ ¥ZÁg, ªÁvÁð ¥wP ªÀvÀ Evg ªZU¼À, ªÀÄAUq ªAvA ¸z¸ÀgA ºÁUÆ C¢PÁjU¼ UÀº PbÃj ªZU¼Avº Dq½vÁvP ªZU¼£ÀÄ M¼UÆArgÀªAvº ¯P¥vU¼ ¥j²Ã®£UÁV CUvÀ«gÀª ¥Ax«AP zÁR¯U¼£ÀÄ ¤ªð»¹®.

c. £UzÀ ¥Ä¸Pª£ÀÄ ¸ÆPªÁV ¤ªð»¹gÀªÀ¢®, ¸ªÀAiÀP ¸jAiiÁz C¥qÃmï ªiÁr ¥ªiÁtÃPj¹gÀªÀ¢®.

3. **¹gÁ¹U¼ ªÁ¸«P (¨ËwP) ¥j²Ã®£AiÄ ªÀª¸À:**

DAiÆÃUªÀ dªiÁ-RZÀð ¥nAiÀ£ÀÄ ¹z¥r¸¢zgÆ, PZAj ¦AoÆA¥PgtU¼A, ¥A¸PU¼A, UtPAiAAvU¼A, ªAº£U¼A EvA¢U¼£ÀÄ ¹g ¸vÀU¼ ª»AiÀ° zÁR°¸¯ÁVz ªÀvÀ Dq½v ªÄAq½AiÀÄ AiÀÄP ªÄzAvgU¼° ªÁ¸«PªÁV (¨ËwPªÁV) ¥j²Ã°¹z ªAvA AiiAªÀzA jÃwAiÄ ¯ÆÃ¥zÆÃµU¼Ä PAqÀ§A¢®.

4. **±Á¸£§zªÁV ¨ÁQU¼£ÀÄ ¥Áªw¸Àªº PªÀ§zv:**

P£Áð l P gÁdå ªiA£ª ºPAU¼ DAiÆAUªÀ AiiAªÀzA ¨ÀAPï SAvAiA£ÀÄ ¤ªð»¸¢gÀªÀzjAz ªAvA ReA£¬AAz ¥Aªw¸¨APAz ¤ª¼ ªÆvª£ÀÄ vUAiÀÄwgÀªÀzjAz, PÁ£Æ£Ä§zÀ ¨ÁQ ¥ÁªwAiÀÄ Gz«¸ÀªÀ¢®.

¸»/-

ªÄºÁ¯ÃSÁ¥Á®gÀ

(f ªÀvÀ J¸ï.J¸ï.J)

P£Áð l P

P£Að I P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÄU¼À DAiÆAU, ¨AU¼ÆgÀ

¢£ÁAP: 31-03-2019gÀAzÀ EzÀÝAv ¸ªÀvÀÆÃ®£Á ¥nÖ

(ªÆv - gÆ.U¼À)

ªÀÆ® ¤¢ / §Aqª¼Á ¤¢ ªÀvÀÄ ºÆuUÁjPU¼À	C£À¸Æa	»A¢£ ªµð	¥¸P ªµð
ªÀÆ® ¤¢ / §Aqª¼Á ¤¢ (gÁdå ¸PÁðg¢Az C£ÀzÁ£)	1	E®	
«ÀÃ¸®ÀU¼À ªÀvÀ ºZÀª j	2	E®	
«ÀÃ¸®À / zw ¤¢U¼À	3	E®	
¨zv ¥qz ¸Á®U¼À ªÀvÀ Jgª®ÀU¼À	4	E®	
¨zv ¥qAiÀz ¸Á®U¼À ªÀvÀ Jgª®ÀU¼À	5	E®	
ªÀÀAzPÀ ºÁP¯Áz ¸Á®z ºÆuUÁjPU¼À	6	E®	
ZÁº ºÆuUÁjPU¼À ªÀvÀ G¥§AzU¼À	7	E®	
MIÀ			
D¹U¼À			
¹ÜgÁ¹U¼À	8	E®	
ºÆrPU¼À - «ÀÃ¸®À / zw ¤¢U½Az	9	E®	
ºÆrPU¼À - Evg ªÀÆ®U½Az	10	E®	
ZÁº D¹U¼À, ¸Á®U¼À, ªÀÀAUqU¼À EvÁå¢	11	E®	
¸AQÃtð ªZ (gzÀÝ¥r¹gz CxªÁ ºÆAzÁtP ªiÁrgz ªÀnU) RZÁðVgz ªÆvª£ÀB ¸PÁðgP CzÀ¦ð¹gÀªÀÄzÀ.			
MIÀ			
¥ªÀÀR ¯PÀ PÁAiÀð ¤ÃwU¼À	24	¥vÀÃPªÁV ®Uw¹z	
¸Á¢¯ÁgÀ ºÆuUÁjPU¼À ªÀvÀ ¯Pz ªÀÃº£ n¥tU¼À	25	¥vÀÃPªÁV ®Uw¹z	

¸»/-

PÁAiÀðz²ð

P£Áð I P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÄU¼À DAiÆÃU,

¨AU¼ÆgÀ.

P£ÁðlP gÁdå ªiÁ£ª ºPÄÌU¼ DAiÉÆÃU, ¨AU¼ÆgÀÄ

¢£ÁAP:31-03-2019PÌ ªÄÄPÁAiÀÄªÁz ªµðz DzÁAiÀÄ ªÀvÀÄ ªZÀz ¯PÀÌ

(ªÆv - gÆ.U¼À)

DzÁAiÀÄ	C£ÀĸÆa	»A¢£ ªµð	¥¸P ªµð
ªiÁgÁl / ¸ÃªU½Az DzÁAiÀÄ	12	....	.....
C£ÀÄzÁ£U¼À / ¸ºÁAiiÁ£ÀÄzÁ£U¼À (gÁdå ¸PÁðgz)	13	5,00,00,000	5,32,37,000
±ÀÄ®ÌU¼À / ªAwUU¼À	14	....	.....
ºt ºÆrPU½Az DzÁAiÀÄ (¤¢U½U ªUÁð¬À¸¯Áz «ÄÃ¸ºl/zw ¤¢U½Az ºÆrPU¼ ªÄÃ°£ DzÁAiÀÄ)	15	....	.....
¸ÁªÀå-±ÀÄ®Ì, ¥Plu EvÀå¢U½Az DzÁAiÀÄ	16	....	.....
U½¹z §r	17	....	.....
Evg DzÁAiÀÄ (Dgï.n.L.-5,100+Evg-15,94,437 = 15,99,537)	18	33,522	15,99,537
¹zÌª¸ÄU¼ zÁ¸Á¤£°Ì KjP (E½P) ªÀvÀÄ ¥UwAiÀÄ°gÀª PÁªÄUÁjU¼À	19		
MlÄ (J)		**5,00,33,522**	**5,48,36,537**
ªZÀ			
¹§A¢ ªZU¼À	20	2,90,29,917	4,39,16,120
EvÀå¢ Evg Dq½vÁvÀP ªZU¼À	21	95,28,737	91,36,566
C£ÀÄzÁ£U¼À, ¸ºÁAiiÁ£ÀÄzÁ£U¼À EvÀå¢U¼ ªÄÃ°£ ªZ	22	....	.....
§rÀ	23	....	.....
¸ªP½ (C£À¸Æa-8PÌ ¸A§A¢¹zAv ªµÁðAvÀåPÌ ¤ª¼ ªÆv)			.....
¸PÁðgz ¸A§Az¥l ¹ÃPÀw ¯PÌPÌ dªÀ	18	33,522	15,99,537
MlÄ (©)		**3,85,92,176**	**5,46,52,223**
ªZÀQÌAv DzÁAiÀĪÀÄ ºZÁVgÀĪÀÄzjAz (J-©)		1,14,41,346	1,84,314
RZÁðUz G½z ªÆ§®U£ÀÀß ¸PÁðgPÌ C£ÀÄzÁ£ Dzð¥ðu			
«±Ãµ «ÄÃ¸®À ¤¢U ªUÁðªu (¥wAiÆAz£ÀÀß ¤¢ðµ¥r¸ÀªÀÄzÀ)		....	.....
¸ÁªiÁ£Àå «ÄÃ¸®À ¤¢ ¸ÁÌ¦¸®À ªUÁðªu		....	.....
²®Äè ºZÀªjAiiÁVgÀĪÀÄzjAz RZÁðVgz ªÆ§®U£ÀÀß ¸PÁðgPÌ M¦¹gÀĪÀÄzÀ		**1,14,41,346**	**1,84,314**
¥ªÀÄÄR PÌ¥v PÁAiÀÄð¤ÃwU¼À	24	¥vÀÄÃPªÁV ®Uw¹z.	
D£ÀĵAVP ºÆuUÁjPU¼À ºÁUÆ ¯PÌ¥vU¼ ªÄÃ¯ n¥tU¼À	25	¥vÀÄÃPªÁV ®Uw¹z.	

¸»/-
PÁAiÀÄðz²ð,
P£ÁðlP gÁdå ªiÁ£ª ºPÄÌU¼ DAiÉÆÃU,
¨ÉAUÀ¼ÀÆgÀÄ.

P£Áð I P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÆÃU, ¨AU¼ÆgÀ

31-03-2019PÉ ªÀÄPÁAiÀÄªÁz ªµðz ¹ÃPÀwU¼À ªÀvÀ ¸AzÁAiÀÄU¼ ¯PÀ

(ªÆv - gÆ.U¼°)

¹ÃPÀwU¼À	»A¢£ ªµð	¥¸P ªµð	¸AzÁAiÀÄU¼À	»A¢£ ªµð	¥¸P ªµð
I. DgA©P ²®ÄÜU¼À			**I. ªZU¼À**		
J) PÀAiÀ°gÀª £UzÀ	25,000	25,000	J) ¹§A¢ ªZU¼À (C£À¸Æa 20PÉ ¸AªÁ¢AiÁV)	2,90,29,917	4,39,16,120
i) £UzÀ – 21,684					
ii) NZgïU¼À - 3,316 (SÁAiÀA ªÀÄAUq)					
iii) IPO		1,000	©) Dq½vÁvP ªZU¼À (C£À¸Æa 21PÉ ¸AªÁ¢AiÁV)	95,28,737	91,36,566
©) ¨ÁåAPï ²®ÄÜU¼À					
i) ZÁ° SÁvU¼°	……	……			
ii) oÃª t SÁvU¼°	……	……			
iii) G½vÁAiÀ SÁvU¼À	……	……			
II. ¹ÃPj¸¯Áz C£ÀzÁ£U½À			**II. ««z AiÆÃd£U¼ ¤¢U½U ¥wAiiÁV ªiÁq¯Áz ¸AzÁAiÀÄU¼À**	……	……
J) ¨Ágv ¸PÁðg¢Az	……	……	(¥wAiÆAzÀ AiÆÃd£U ªiÁq¯Áz ¸AzÁAiÀÄU¼ «ªgU¼ÆA¢U ¤¢ CxªÁ AiÆÃd£AiÀ º¸g£Àß vÆÃj¸vPÉzÀÝ).		
©) gÁdå ¸PÁðg¢Az	5,00,00,000	5,32,37,000			
¹) Evg ªÀÄÆ®U½Az («ªgU¼À) (§Aqª Á¼ ªÀvÀ gÁd¸å ªZU¼ §UV£ C£ÀzÁ£U¼£Àß ¥vÀPªÁV vÆÃj¸Àªå zÀ)	……	……			
III. ºÆrPU¼ ªÀÄÃ°£ DzÁAiÀÄ			**III. ªiÁq¯Áz ºÆrPU½À ªÀvÀ oÃª tU¼À**		
J) «ÀÄÃ¸®À/zw ¤¢U½Az	……	……	J) «ÀÄÃ¸®À/zw ¤¢U½Az	……	……
©) ¸Av ¤¢U¼À (Evg ºÆrP)	……	……	©) ¸Av ¤¢U½Az (ºÆrP - Evg)	……	……
IV. ¹ÃPj¸¯Áz §rÉ			**IV. ¹Ég ¸vÀÛU¼À ªÀvÀ ¥UwAiÀ°gÀª §Aqª Á¼ PÁªÀÄUÁjU¼ ªÀÄÃ°£ ªZ**		
J) ¨ÁåAPï oÃª tU¼ ªÀÄÃ¯	……	……	J) ¹Ég ¸vÀÛU¼ RjÃ¢	……	……
©) ¸Á®U¼À, ªÀÄAUqU¼À EvÁå¢	……	……	©) ¥UwAiÀ°gÀª ¥ªÀÄR PÁªÀÄUÁjAiÀ ªÀÄÃ°£ ªZ	……	……

(ªÉvÀ - gÀÆ.UÀ¼À°è)

¹¢ÌPÀwUÀ¼ÀÄ	»A¢£À ªÀµÀð	¥À¸ÀÄÛvÀ ªÀµÀð	¸ÀéwÛUÀ¼ÀÄ	»A¢£À ªÀµÀð	¥À¸ÀÄÛvÀ ªÀµÀð
V. EvÀgÉ DzÁAiÀÄ (¤¢ðµÀÖªÁV¹)	…….		V. ºÉÆqÀÄÖ ºÀt / ¸ÀA®UÀßªÀÄ gÀQëvÀ ªÀÄ J) ¨ÁåAPï ¸ÁPÀëgÀPÉÌ ©) RZÀÄðVgÀzÀ ªÉÆvÀÛªÀ£ÀÄß gÀAdå ¸ÀPÁðgÀPÉÌ CzsÁå¦ð¹gÀÄªÀÅzÀÄ ¹) ¤¢ü MzÀV¸ÀÄªÀ EvÀgÀ JUÉ	…… 1.14.41.346	…… 1,84,314
VI. ¸À® ¥ÀqÉzÀ ªÉÄv	……		VI. ºÀPÀÄ ¸ÀªÀÄEÉÆÃ¸À (§rØ)	…… 33,522	…… 15,99,537
VII. AiÀÄÄªÀ ¹¢ÌÃE EvÀgÉ ¹¢ÌPÀwUÀ¼ÀÄ			VII. EvÀgÉ ¸ÀéwÛUÀ¼ÀÄ		
C) i) ªÀiÁ»w ºÀPÀÄÌ CfðUÀ¼À ±ÀÄ®Ì ªÀÄÆv = 5,100 ii) + º¼Ã ¢£¥wPÀ¼À EvÁå¢, ªÀiÁºÉ ºÀ¼Ã ©r¨ÁUÀ¼À ªÀiÁgÁl = 15,94,437 MlÄ: 15,99,537	33,522	15,98,537	C) ªÀiÁ»w ºÀPÀÄÌ CfðUÀ¼À ±ÀÄ®Ì ²Ã¶ðPÉ ªÉÄ = 13,028		
iii) IPO		3,210			
D) ¥ÀiÁt ¨vÉ			D) EvÀgÉ (º¼Ã ¢£¥wPÀ¼ÀÄ EvÁå¢, ªÀiÁºÉ ºÀ¼Ã ©r¨ÁUÀ¼À ªÀiÁgÁl) MlÄÖ 4,52,846/-	……	……
			E) EvÀgÉ ªÀÄÄAUÀqÀUÀ¼ÀÄ = 29,000		
			VIII. ªÀÄÄAUÀqÀ ¥Á®ÀÄUÀ¼ÀÄ	……	……
			1) PÉÃAzÀæ ºÀtPÁ¸ÀÄ £ÀUÀzÀÄ - 9,906 (SÁAiÀÄA ªÀÄÄAUÀqÀ)	25,000	25,000
			2) ¥ÁªÀw ªÀiÁrzÀ ªÉÃvÀ£ÀgÀï – 15,094		------
			3) L.¦.N.	……..	3,210
			4) ¨ÁåAPï ²®ÄÌUÀ¼ÀÄ i) ZÁ°Û SÁvÉUÀ¼À°è ii) oÉÃªÀt SÁvÉUÀ¼À°è iii) G½vÁAiÀÄ SÁvÉUÀ¼À°è	……	……
MlÄ	5,00,58,522	5,48,64,747	MlÄ	5,00,58,522	5,48,64,747

¸»/-

PÁAiÀÄðzÀ²ð,
PÀ£ÁðlPÀ gÁdå ªÀiÁ»w ºÀPÀÄÌ DAiÉÆÃUÀ,
¨ÉAUÀ¼ÀÆgÀÄ.

P£Áð l P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÉÆÃU, ¨AU¼ÆgÀÄ

31-03-2019PÌ ªÀÄPÁAiÀªÁz ªµðz DzÁAiÀ ªÀvÀ ªZÌ ¯PÌPÌ C£À¸ÆaU¼À

(ªÆvÀÛ- gÀÆ.U¼À)

C£À¸Æa 12 - ªiÁgÁlU¼À/ ¸ÃªU½Az DzÁAiÀ	**»A¢£ ªµð**	**¥¸P ªµð**
1) ªiÁgÁlU½Az DzÁAiÀ	....	....
J) ¹zÀ ª¸ÀÄU¼ ªiÁgÁl	....	....
©) PZÁ ª¸ÀÄU¼ ªiÁgÁl	....	....
¹) vÀAqÀ ª¸ÀÄU¼ ªiÁgÁl	....	....
2) ¸ÃªU½Az DzÁAiÀ	....	....
J) PÁ«ÄðP ºÁUÆ ¸A¸ÌgÀt ªZU¼À	....	....
©) ªÌwAiÀ / ¸ªiÁ¯ÆÃZ£Á ¸ÃªU¼À	....	....
¹) Ke¤AiÀ P«ÄÃµ£ï ºÁUÆ z¯Áè ±ÀÄ®Ì	....	....
r) ¤ªðºuÁ ¸ÃªU¼À (¸Áz£ ¸ÁªÀV / ¸vÀ)	....	....
E) Evg (¤¢ðµ¥r ªÀzÀ)	....	....
MlÄ	....	....

C£À¸Æa 13 - C£ÀzÁ£U¼À / ¸ºÁAiÁ£ÀzÁ£U¼À (¹ÃPj¹gÀª, »AzPÌ vUzÀPÆ¼¯ÁUz C£ÀzÁ£U¼À ªÀvÀ ¸ºÁAiÁ£ÀzÁ£U¼À)	**»A¢£ ªµð**	**¥¸P ªµð**
1) PÃAz ¸PÁðg	....	....
2) gÁdå ¸PÁðg	5,00,00,000	5,32,37,000
3) ¸PÁðj Ke¤U¼À	....	....
4) ¸A¸ÌU¼À / P¯Áåt ¸A¸ÌU¼À	....	....
5) CAvggÁ¶ÖÃAiÀ ¸A¸ÌU¼À	....	....
6) Evg (¤¢ðµ¥r ¸ÀªÀzÀ)	....	....
MlÄ	**5,00,00,000**	**5,32,37,000**

¸»/-
PÁAiÀðz²ð,
P£Áð l P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÉÆÃU,
¨AU¼ÆgÀÄ.

P£Áð l P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÆÃU, ¨AU¼ÆgÀ
31-03-2019PÌ ªÀÄPÁAiÀªÁz ªµðz DzÁAiÀ ªÀvÀ ªZz ¯PÀPÌ C£À¸ÆaU¼À

(ªÆv - gÆ.U¼°)

C£À¸Æa 18 - Evg DzÁAiÀ	**»A¢£ ªµð**	**¥¸P ªµð**
1) D¹U¼ ªïÁgÁl / « ÃªÁj¬ÀAz ¯Á¨:	....	....
J) ¸Av D¹U¼À	....	....
©) C£ÀzÁ£U½Az Dfð¹z CxªÁ GavªÁV ¥qz D¹U¼À	....	....
2) ¥Á¥ªÁz g¥À ¥ÆÃvÁºPU¼À	....	....
3) Evg ¸ÃªU¼ ±À®U¼À	....	....
4) Evg DzÁAiÀ (Dgï.n.L. Cfð U¼ ±À®-5,100+Evg – 15,94,437 = MlÀ- 15,99,537)	33,522	15,99,537
MlÀ	**33,522**	**15,99,537**

C£À¸Æa 19 - ¹zï ª¸ÀU¼ zÁ¸Á¤£° KjP / E½P ªÀvÀ ¥UwAiÀ°gÀª PÁªÀUÁj	**»A¢£ ªµð**	**¥¸P ªµð**
J) ªÀÄPÁAiÀz zÁ¸Á£À	....	....
- ¹zï ª¸ÀU¼À	....	....
- ¥UwAiÀ°gÀª PÁªÀUÁjU¼À	....	....
©) P¼v: DgA¨z zÁ¸Á£À	....	....
- ¹zï ª¸ÀU¼À	....	....
- ¥UwAiÀ°gÀª PÁªÀUÁjU¼À	....	......
¤ª¼ KjP / (E½P) {J-©}	....	......

C£À¸Æa 20 - ¹§A¢ ªZU¼À	**»A¢£ ªµð**	**¥¸P ªµð**
J) ªÃv£U¼À ªÀvÀ ªÀdÆjU¼À	2,90,29,917	4,39,16,120
©) ¨vÉU¼À ªÀvÀ ¨ÆÃ£¸ï		......
¹) ¨«µå¤¢ ªAwU		......
r) Evg ¤¢U ªAwU (¤¢ðµ¥r¸ÀªÀzÀ)		......
E) ¹§A¢ P¯Áåt ªZU¼À		......
J¥ï) £ËPgg ¤ªÈwAiÀ ªÀÄÃ°£ ªZU¼À ªÀvÀ ¸ÃªÁAvï ¸Ë®¨ÄU¼À		......
f) Evg (¤¢ðµ¥r¸ÀªÀzÀ)		......
MlÀ	**2,90,29,917**	**4,39,16,120**

¸»/-
PÁAiÀðz²ð,
P£Áð l P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÆÃU,
¨AU¼ÆgÀ.

P£ÁðIP gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÆÃU, ¨AU¼ÆgÀ
31-03-2019PÉ ªÄÄPÁAiÀªÁz ªµðz DzÁAiÀ ªÀvÀ ªZPÉ C£À¸Æa

(ªÆv - gÆ.U¼°)

C£À¸Æa 21 - EvÀå¢ Evg Dq½vÁvÀP ªZU¼Ä		»A¢£ ªµð	¥¸P ªµð
J)	RjÃ¢U¼Ä (UtPAiÀAv + ¦ÃoÆÃ¥Pg tU¼Ä)	2,82,098	10,58,996
©)	PÁ«ÄðP ªÀvÀ ¸A¸gt ªZU¼Ä	....	....
¹)	¸ÁUu ªÀvÀ DªP gªÁ£ ªZU¼Ä	....	....
r)	«zÀåZÛQ /±Q ªZU¼Ä, ¤Ãj£ ªZU¼Ä	....	....
E)	«ªÀ/UAxÁ®AiÀPÉ ¥À¸PU¼Ä	3,270	1,44,503
J¥ï)	zÀg¹U¼Ä ªÀvÀ ¤ªð°u (egÁPï ªÀ¶£ï+¥ÁAQAUï ªÀ¶£ï+JJªïï¹+§AiÆÃªÀnPï)	7,44,010	1,56,575
f)	C§PÁj ¸ÀAP/PA¥Æå Igï+¸®PguU¼Ä (JJªïï¹ UtPAiÀAvU¼Ä)	....	....
ºZï)	CAZ ªZ	5,30,000	....
L)	ªÁº£U¼ ZÁ®£ ªÀvÀ ¤ªð°u ªÀvÀ ºÆ¸ ªÁº£U¼ RjÃ¢	28,26,884	30,65,443
e)	zÆgªÁt ªÀvÀ ¸A¥Pð ªZU¼Ä	4,40,788	4,16,833
P)	ªÀÄzt ªÀvÀ ¯ÃR£ ¸ÁªÀV	4,44,843	7,62,850
J¯ï)	ºÆ¸ ªÁº£U½U ©r ¨ÁUU¼£Àß C¼ªr¹z ªZ	....	16,04,830
Jªïï)	«ZÁg ¸AQgt/ PÁAiïÁðUÁgU¼ ªZU¼Ä	28,21,153	1,75,951
J£ï)	ªAwU ªZU¼Ä	....	....
M)	¥¤ðZgï	....	32,315
¦)	¯PÉ¥j±ÆÃzPg ¸A¨ÁªÀ£	2,42,010	2,76,265
PÀå)	DzgÁwxå ªZU¼Ä	75,160	64,188
Dgï)	ªÉw ¸A§Az ªZU¼Ä (°ÃU¯ï ¦Ã)	80,000	40,000
J¸ï)	ª¸Æ¯ÁUz ªÀvÀ ¸AzÃºÁ¸z ¸Á®U¼ / ªÀÄÀAUqU½U ªÉª¸Ä	....	....
n)	ªÀ£Á¦ªiÁrz/ ª¸Æ¯ÁUz ¨ÁQU¼Ä	....	....
AiÀÄ)	«zÀvï ¸ÁªÀVU¼Ä	....	....
«)	¸ÁUu ªÀvÀ gªÁ£ ªZU¼Ä	....	....
q§Äè)	M¼ÁAUt £«ÃPgt ªZ	....	....
JPï)	eÁ»ÃgÁvÀ ªÀvÀ ¥ZÁg	60,000	5,92,623
ªÉ)	Evg (¤¢ðµ ¥r¸ÀªÉzÀ) ªÉv ¥wPU¼Ä ªÀvÀ Evg	6,07,312	4,23,732
dqï)	ªiÁ£å ¸z¸gÀU¼ ¤ªÁ¸ PbÃj ªZ	3,71,209	3,21,462
	MIÀ	**95,28,737**	**91,36,566**

¸»/-
PÁAiÀðz²ð,
P£ÁðIP gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÆÃU,
¨AU¼ÆgÀ.

P£Áð l P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀÌU¼ DAiÆÃU, ¨AU¼ÆgÀ.

C£À¸Æa-24

¥ªÀÄR ¯PÌ¥v PÁAiÀð¤ÃwU¼À

1. ¤¢U¼£Àß ¸PÁðgz ReÁ£AiÀ ªÀÄSÁAvg ¥qAiÀÄwgÀªÀzjAz DAiÆÃUz PÌ¥vU¼£Àß £UzÀ DzÁgz ªÀÄÃ¯ ¹zÌ¥r¸¯ÁVz.

2. DAiÆÃUªÀ AiiÁªÀzÃ ¹ÌgÀ¹U¼£Àß ºÆÁ¢gÀªÀ¢® ªÁvÀ ZgÀ¹U¼Áz ªÁº£U¼À, UtPÁiÀÄvU¼À, egÁPï AiÀÄvU¼À, PbÃj ¸Áz£ ¸ÁªÀV EvÁå¢ ¸PÁðj ºÁaPU½Áz RjÃ¢¸¯ÁVz. DzÌjAz CAvº ZgÁ¹U½U AiiÁªÀzÃ ¸ªP½U CªPÁ± Pº¹®.

3. P£Áð l P Dyð P ¸A»v, ¸Á¢¯ÁgÀ ªZ PÉ¦r ªÀvÀ §emï PÉ¦rAiÀ CrAiÀº ¤U¢¥r¸ Az PÌ¥v PÁAiÀð«zÁ£ª£Àß DAiÆÃUªÀ C£À¸j¸Àwz.

4. DAiÆÃUªÀ MAzÀ ªAtdå ¸A¸ÌAiÀ® CxªÀ AiiÀªÀzÀ ¸Àv DzÁAiÀ ªÀÆ®U½®ªÁzÌjAz DzÁAiÀ vjUAiÀ£Àß ¸AzÁAiÀ ªiÁq®À §zÌªÁV®.

¸»/-
PÁAiÀðz²ð
P£Áð l P gÁdå ªiÁ£ª ºPÀU¼ DAiÆÃU
¨AU¼ÆgÀ.

P£Aðl P gAdå ªiA£ª ºPAU¼ DAiÆAU, ¨AU¼ÆgA.

C£Ä¸Æa - 25

¯P¥vU¼ ªÄÃ°£ C©¥ÁAiÄU¼Ä

1. ªiÁ£ª ºPAU¼ ¸AgPuA C¢¤AiAªA, 1993g P®A 21(1) Ezgr P£Aðl P gAdå ªiA£ª ºPAU¼ DAiÆAUªA ¸PAðgz DzÃ± ¸ASå: ¯Á 20 J¯ïJf 2005, ¢£ÁAP: 28-06-2005g£AiÄ ¸Á¦¸¯ÁVzÄ. ¢£ÁAP: 25-07-2007jAz DAiÆAUªA PÁAiiÁðgA¨ ªiÁrgÀvz.

2. P£Áðl P ¸PÁðgªÀ AiÆÃd£Á ¯P²Ã¶ðP 2014-00-105-0-12 (AiÆAd£) Ezgr ¸A§¼ ªAvA Dq½vAvP ªZPAV C£ÄzÁ£ª£Ä ©qÄUq ªiÁqÀwz. 2018-19£Ã ¸Á°£ ºAaP ªÄvÄ Rað£ «ªg F P¼PAqAwz:-

ºAaP gÆ.	ªZ gÆ.	¸PÁðgP Dzð¥ðu ªiÁrz ªÆv gÆ.
5,32,37,000	5,30,52,686	1,84,314

3. P£Áðl P DyðP ¸A»v, ¸Á¢¯ÁgÄ ªZ Pê¦r ªÄvÄ DAiÄªÀAiÄ Pê¦rAiÄ° gÆ¦¹gÄª ¯P¥vU¼ «zÁ£ª£Ä DAiÆAUªA C£Ä¸j¸Äwz. CAzg ¸PÁðgªÀ ¤U¢¥r¹gÄª £ªAÆ£U¼° ©®AU¼ £U¢APgtPAV ReA£U ºAdgA ¥r¸Awz ªAvA ¹APj¹z ªÆvU½U ¯Pª£Ä ¸AªiA£å £UzA ¥A¸Pz° ¤ªð»¸¯AUAwz. DAiÆAUªA AiiAªÀzA ¨AåAPï SAv ºÆA¢gÄªÀ¢®.

4. DAiÆÃUz ªiÁ¹P ªZª£Ä ¤U¢v C£Ä¸ÆaU¼Av «AUr¹ ªVÃðPj¸¯ÁUÄwz.

5. ¥w ªiAº ªiAq¯Az ªZª£Ä ReA£AiA C£A¸ÆaU¼A/ ªAºA¯AR¥A®g ªZz «ªguA ¥nU¼ÆA¢U ¯P ºÆAzAtP ªiÁq¯ÁUÄwz.

6. ªÄÃ¯ ºÃ½zAv ªiÁ¹P v:SU¼£Äß ¸AP®£ ªiÁrz £Avg ¥zA£ ªAºA AR¥A®gA (¹ ªAvA ¹.J.), P£Aðl P, EªgA ¤U¢¥r¹z ¥¥vU¼° ªÁ¶ðP º tPÁ¹£ v:SU¼£Äß vAiiÁj¸¯ÁVz (DAiÆÃUP C£¬Ä¸Äª ¥¥v ªÄvÄ ¥j²µU¼Ä).

7. ZgÁ¹U¼£Äß ¸PÁðgz C£ÄzÁ£¢Az RjÃ¢¸¯ÁVgÄªÀzjAz ºÁUÆ C£AiÄªÁUÄª gÁdå ¸PAðgz ¤AiÀªAU¼° ¸ªP½U CªPA± E®¢gAªÀzjAz ºAUÆ DAiÆAUP AiiAªÀzA ¸Av DzAAiA«gAªÀ¢®ªAzÀjAz, ¸ªP½U ºAUÆ ZgA¹U¼£Äß ºÆ¸zÁV RjÃ¢¸®Ä «ÄÃ¸®Ä ¤¢U CªPÁ± ªiÁrPÆArgÄªÀ¢®.

8. DAiÆÃUz §ºÄvÃP £ËPggÄ UÄwU DzÁgz ªÄÃ¯ Pvðªå ¤ªð»¸ÄwzÁg. ¤AiÆÃd£ ªÄÃ¯ PÁAiÄð-¤ªð»¸AwgAª C¢PÁj / £ËPggA ¸PAðj £ËPggAVgÄªÀzjAz, ¤ªÉw ªAv£, ¨«µå¤¢, ¨ÆA£¸A ¥Aªw¸Aª CUvå E®ªAzÀjAz CªPÁ± Pº¸Äª ¥±ß E®.

9. DAiÆÃUªÀ ¦ÃoÆÃ¥Pgt, UtP AiÄAv, ªÁº£ ªÄvÄ UAxÁ®AiÄ ¥Ä¸PU¼£Äß ºÆgvÄ¥r¹, AiiÁªÀzÃ ¹gÁ¹ ªÄvA ¸Á®/ºÆuUÁjPU¼Ä E®¢gÄªÀzjAz, ¸ªÄvÆÃ®£Á ¥nAiÄ£Äß vAiiÁj¸®Ä ¸ÁzåªÁUÄw®.

10. J¯Á ªZU¼£Äß DAiÆÃUz £qª½U¼ ¸ªÄxð£AiÆA¢U ¤ªð»¸¯ÁUÄwz.

¸»/-
PÁAiÄðz²ð
P£Áðl P gÁdå ªiÁ£ª ºPÄU¼ DAiÆÃU,
¨AU¼ÆgÄ.

SEPARATE AUDIT REPORT OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA ON THE ACCOUNTS OF THE KARNATAKA STATE HUMAN RIGHTS COMMISSION, BANGALORE, FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2019.

KARNATAKA STATE HUMAN RIGHTS COMMISSION, BANGALORE.

AUDIT REPORT & ANNUAL ACCOUNTS FOR THE YEAR OF 2018-19

I N D E X

Sl. No.	Details	Page No.
1.	Audit Report for the year of 2018-19	16-19
2.	Balance sheet as at 31-03-2019	20
3.	Income and Expenditure Account for the year ended 31-03-2019	21
4.	Receipt and Payment Account for the year ended 31-03-2019	22-23
5.	Schedule-12 and Schedule 13	24
6.	Schedule-18, Schedule-19 and Schedule-20	25
7.	Schedule-21	26
8.	Schedule-24 – Significant Accounting Policies	27
9.	Schedule-25 – Notes on Accounts	28-29

SEPARATE AUDIT REPORT OF THE COMPTROLLER AND AUDITOR GENERAL OF INDIA ON THE ACCOUNTS OF THE KARNATAKA STATE HUMAN RIGHTS COMMISSION, BANGALORE FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH 2019.

1. We have audited the attached Income & Expenditure Account and the Receipts & Payments Account of Karnataka State Human Rights Commission, Bangalore (KSHRC) for the year ended 31 March 2019 under Section 19(2) of the Comptroller and Auditor General's (Duties, Powers and Conditions of Service) Act, 1971 read with Section 35(2) of the Protection of Human Rights Act 1993. These financial statements are the responsibility of the KSHRC's management. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

2. This Separate Audit Report contains the comments of the Comptroller and Auditor General of India (CAG) on the accounting treatment only with regard to classification, conformity with the best accounting practices, accounting standards and disclose norms etc., Audit observations on financial transactions with regard to compliance with the Law, Rules and Regulations (Propriety and Regularity) and efficiency-cum-performance aspects etc., if any, are reported through Inspection Reports/ CAG's Audit Reports separately.

3. We have conducted our audit in accordance with Auditing Standards generally accepted in India. These standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material mis-statement. An audit includes examining on a test basis, evidences supporting the amounts and disclosure in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of financial statements. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

4. Based on our audit, we report that:

   i. We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit.

   ii. The Income and Expenditure Account and Receipt & Payment Account dealt with by this report have been drawn up in the format prescribed by the Government of India, Ministry of Finance.

iii. In our opinion, proper books of accounts and other relevant records have been maintained by the Karnataka State Human Rights Commission as required under Section 35(1) of the Protection of Human Rights Act 1993 in so far as it appears from our examination of such books.

iv. We further report that:

COMMENTS ON ACCOUNT

A) General

1. As per Section 35(1) of the Protection of Human Rights Act. 1993; "The State Commission shall maintain proper accounts and other relevant records and prepare an annual statement of accounts in such form as may be prescribed by the State Government in consultation with the Comptroller and Auditor-General of India". The same is being stated by the Commission in the Notes on Accounts. In this regard, the form in which the Commission presented Annual Financial Statement were neither prescribed by the State Government in consultation with C & AG nor has the Commission taken approval / consent from State for presenting their Annual Financial Statement in the current status. No rules were also notified under Section 41(2)(c) of Protection of Human Rights Act, 1993 in respect of the format of Annual Accounts did not include "Balance Sheet", "Statement of Fixed Assets and Depreciation" etc. The issue has been taken up with the Commission in the previous audits also but no concrete steps were taken to follow up on the audit comments. Further, the Receipts and Payments Account and the Income and Expenditure Account have been prepared on Cash basis instead of accrual basis. The position persists despite being commented in the earlier reports.

2. The Commission has various assets like Library books, Vehicles Computers & Peripherals, Furniture, Electronic Devices, Vehicle Accessories, besides making expenditure of capital nature like Building renovation amounting to Rs.1.76 crore. Further, addition to the above assets amounting to Rs.28.41 lakh made during the year were charged to Income & Expenditure Account. In the absence of Balance Sheet, the existence of the said Assets would be unnoticed to the user of the Financial Statements. To have an effective control on its assets and to depict a true and complete view of its financial statements, it is essential for the Commission to prepare Balance Sheet and also to follow accrual method of accounting. Further, as the Commission has not provided depreciation on its assets, and also due to inadequate information, the effect of non-provision of depreciation could not be quantified. The position persist despite being commented in the earlier reports.

B) Grants in aid

During the year 2018-19, out of the Rs. 5.32 crore allotted by the Government, the Commission could utilize an amount Rs.5.31 crore, leaving an amount of Rs. 0.01 crore as unutilised as on 31st March 2019 and the same was surrendered to Government.

B) Management letter: Deficiencies which have not been included in the Audit Report have been brought to the notice of the Secretary, Karnataka State Human Rights Commission, Bangalore through a management letter issued separately for remedial / corrective action.

v. Subject to our observation in the preceding paragraphs, we report that the Income & Expenditure Account and Receipt & Payment Account dealt with by this report are in agreement with the books of accounts.

vi. In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, the said financial statements read with the Accounting Policies and Notes on Accounts, and subject to the matters stated above and other matters mentioned in **Annexure** to this Audit Report give a true and fair view in conformity with accounting principles generally accepted in India.

In so far as it relates to Income & Expenditure Account of the surplus for the year ended on that date.

For and on behalf of the C& AG of India

Sd/-
PRINCIPAL ACCOUNTANT GENERAL (G & SSA)
KARNATAKA

Place: Bengaluru
Date: 28/5/2020

ANNEXURE

1. Adequacy of Internal Audit:

There is no Internal audit Department in the Organization. Internal Audit functions are executed by the staff of the Accounts Department. This is irregular as the Internal Audit Wing needs to function independently.

2. Adequacy of Internal Control:

a) There is no defined Internal Control System prevailing in the Commission. Most of the affairs of the Commission are managed by staff on deputation.
b) The Commission has not maintained primary records required for the verification of accounts which include administrative expenses such as Vehicle running and maintenance, Advertisement and publicity, Newspaper and Miscellaneous expenses, Imprest and members and officers Home office expenses.
c) Cash Book is not maintained properly, updated and certified on time.

3. System of Physical verification of fixed assets:

Although the Commission has not prepared Balance Sheet, all fixed assets Viz. Office furniture, Books, Computers, Vehicles etc. are recorded in the fixed assets register and have been physically verified by the management at reasonable intervals and no deficiencies have been notified.

4. Regularity in Payment of statutory dues:

Since the KSHRC is not operating any Bank Account and is drawing net amounts payable from the treasury, the payment of statutory dues does not arise.

Sd/-
PRINCIPAL ACCOUNTANT GENERAL
(G&SSA)
KARNATAKA

Karnataka State Human Rights Commission, Bengaluru

BALANCE SHEET AS AT 31-03-2019

(Amount-Rs.)

CORPUS / CAPITAL FUND AND LIABILITIES	Schedule	Previous Year	Current Year
CORPUS/CAPITAL FUND (Grant from State Govt.)	1		
RESERVES AND SURPLUS	2		
EARMARKED/ENDOWMENT FUNDS	3		
SECURED LOANS AND BORROWINGS	4	Not Applicable	
UNSECURED LOANS AND BORROWINGS	5		
DEFERRED CREDIT LIABILITIES	6		
CURRENT LIABILITIES AND PROVISIONS	7		
TOTAL			
ASSETS			
FIXED ASSETS	8		
INVESTMENTS-FROM EARMARKED/ENDOWMENT FUNDS	9		
INVESTMENTS-OTHERS	10	Not Applicable	
CURRENT ASSETS, LOANS, ADVANCES ETC.	11		
MISCELLANEOUS EXPENDITURE (to the extent not written off or adjusted) unspent amount surrendered to Govt.,			
TOTAL			
SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES	24	Enclosed separately	
CONTINGENT LIABILITIES AND NOTES ON ACCOUNTS	25	Enclosed Separately	

Sd/-

Secretary,
Karnataka Human Rights Commission,
Bengaluru

Karnataka State Human Rights Commission, Bengaluru

INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31-03-2019

(Amount-Rs.)

INCOME	**Schedule**	**Previous Year (2017-18)**	**Current Year (2018-19)**
Income from Sales/Services	12		
Grants/Subsidies	13	5,00,00,000	5,32,37,000
Fees/Subscriptions	14		
Income from Investment (Income on Invest. From earmarked/endow. Funds transferred to Funds)	15		
Income from Royalty, Publication etc.	16		
Interest Earned	17		
Other Income (RTI-5,100+Others-15,94,437 = 15,99,537)	18	33,522	15,99,537
Increase (decrease) in stock of Finished goods and works-in-progress	19		
TOTAL (A)		**5,00,33,522**	**5,48,36,537**
EXPENDITURE			
Establishment Expenses	20	2,90,29,917	4,39,16,120
Other Administrative Expenses etc.	21	95,28,737	91,36,566
Expenditure on Grants, Subsidies etc.	22		
Interest	23		
Depreciation (Net Total at the Year-end- corresponding to Schedule -8)			
Recovery and Remitted to Govt Account	18	33,522	15,99,537
TOTAL (B)		**3,85,92,176**	**5,46,52,223**
Balance being excess of Income over Expenditure (A-B) Unspent Amount refunded to Government Transfer to Special Reserve (Specify each) Transfer to form General Reserve		1,14,41,346	1,84,314
BALANCE BEING SURPLUS / Unspent amount surrendered to Govt.		**1,14,41,346**	**1,84,314**
SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES	24	Enclosed separately	
CONTINGENT LIABILITIES AND NOTES ON ACCOUNTS	25	Enclosed Separately	

Sd/-
Secretary,
Karnataka Human Rights Commission,
Bengaluru.

Karnataka State Human Rights Commission, Bengaluru

RECEIPTS AND PAYMENTS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31-03-2019

(Amount-Rs.)

RECEIPTS	Previous Year	Current Year	PAYMENTS	Previous Year	Current Year
I. Opening Balances			**I. Expenses**		
a) Cash in Hand -21,684	25,000	25,000	a) Establishment Expenses	2,90,29,917	4,39,16,120
b) Paid Voucher – 3,316					
c) IPO / Others		1,000			
d) Bank Balances			(corresponding to Schedule 20)		
i) In current accounts	.....		b) Administrative Expenses	95,28,737	91,36,566
ii) In deposit accounts	.....		(corresponding to Schedule 21)		
iii) Savings accounts	.....				
II. Grants Received			**Payments made against funds for various Projects**	.....	
a) From Government of India	.....				
b) From State Government	5,00,00,000	5,32,37,000	(Name of the fund or project should be shown along with the particulars of payments made for each project)		
c) From other sources (details) (Grants for Capital & Revenue Exp., to be shown separately)	.....				
III. Income on Investments from			**III. Investments and deposits made**		
a) Earmarked/Endow. Funds	.....		a) Out of Earmarked/Endowment funds	.....	.....
	.....				
b) Own Funds (Oth. Investment)			b) Out of Own Funds (Investment-Others)	.....	.....
IV. Interest Received			**IV. Expenditure on Fixed Assets & Capital Work-in Progress**		
a) On Bank deposits	.....				
b) Loans, Advances etc.	.....		a) Purchase of Fixed Assets	.....	.....
			b) Expenditure on Capital Work-in-	.....	.....

V. Other Income (Specify)	…..		**V. Refund of Surplus Money/ Loans**			
			a) To the Government of India		…..	…..
			b) To the State Government (unspent amount surrendered to		1,14,41,346	1,84,314
			c) To other providers of funds			…..
VI. Amount Borrowed	…..		**VI. Finance Charges (Interest)**			…..
VII. Any other Receipts (give details)	33,522	15,98,537	**VII. Other Payments (Specify) ***		33,522	15,99,537
* A) RTI – 5,100			**VIII. Closing Balances**			
* sale of Old News paper & Vehicle Old parts Others = 15,94,437			1 Cash in Hand – 9,906		25,000	25,000
			2 Paid Voucher – 15,094			
			3 I.P.O			3,210
* Total: 15,99,537/-			4 Bank Balances			
* IPO		3,210	i) In Current Accounts			…..
			ii) In Deposit Accounts			…..
B) TA			iii) Savings Accounts			…..
TOTAL	**5,00,58,522**	**5,48,64,747**	**TOTAL**		**5,00,58,522**	**5,48,64,747**

Karnataka State Human Rights Commission, Bengaluru

SCHEDULES FORMING PART OF INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31-03-2019

(Amount-Rs.)

	Previous Year (2017-18)	Current Year (2018-19)
SCHEDULE 12 – INCOME FROM SALES/SERVICES		
1) **Income from Sales**		
a) Sale of Finished Goods	.....	.....
b) Sale of Raw Material	.....	.....
c) Sale of Scraps	.....	.....
2) **Income from Services**		
a) Labour and Processing Charges	.....	.....
b) Professional/Consultancy Services	.....	.....
c) Agency Commission and Brokerage	.....	.....
d) Maintenance Services (Equipment/Property)	.....	.....
e) Others (Specify)	.....	.....
TOTAL	**.....**	**.....**

	Previous Year (2017-18)	Current Year (2018-19)
SCHEDULE 13 – GRANTS/SUBSIDIES		
(Irrevocable Grants & Subsidies Received)		
1) Central Government	.....	.....
2) State Government	5,00,00,000	5,32,37,000
3) Government Agencies	.....	.....
4) Institutions/Welfare Bodies	.....	.....
5) International Organisations	.....	.....
6) Other (Specify)	.....	.....
TOTAL	**5,00,00,000**	**5,32,37,000**

Sd/-
Secretary,
Karnataka Human Rights Commission,
Bengaluru.

Karnataka State Human Rights Commission, Bengaluru

SCHEDULES FORMING PART OF INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31-03-2019

(Amount-Rs.)

	Previous Year (2017-18)	Current Year (2018-19)
SCHEDULE 18 – OTHER INCOME	.....	.....
1) Profit on Sale/disposal of Assets:	.....	.....
a) Owned assets	.....	.....
b) Assets acquired out of grants, or received free of cost	.....	.....
2) Export Incentives realized	.....	.....
3) Fees for Miscellaneous services	.....	.....
4) Miscellaneous Income (RTI-5,100+Others-15,94,437 =15,99,537)	33,522	15,99,537
TOTAL	**33,522**	**15,99,537**

	Previous Year (2017-18)	Current Year (2018-19)
SCHEDULE 19 – INCREASE/(DECREASE) IN STOCK OF FINISHED GOODS & WORK IN PROGRESS	.....	.....
a) Closing Stock	.....	.....
- Finished Goods	.....	.....
- Work-in-progress	.....	.....
b) Less: Opening Stock		.....
- Finished Goods	.....	.....
- Work-in-progress	.....	.....
NET INCREASE / (DECREASE) {a-b}	**.....**	.....

	Previous Year (2017-18)	Current Year (2018-19)
SCHEDLE 20 – ESTABLISHMENT EXPENSES		
a) Salaries and Wages	2,90,29,917	4,39,16,120
b) Allowances and Bonus	.....	.....
c) Contribution to Provident Fund	.....	.....
d) Contribution to Other Fund (specify)	.....	.....
e) Staff Welfare Expenses	.....	.....
f) Expenses on Employees Retirement and Terminal Benefits	.....	.....
g) Other (specify)	.....	.....
TOTAL	**2,90,29,917**	**4,39,16,120**

Sd/-
Secretary,
Karnataka Human Rights Commission,

Karnataka State Human Rights Commission, Bengaluru

SCHEDULES FORMING PART OF INCOME & EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31-03-2019

(Amount-Rs.)

	SCHEDULE 21- OTHER ADMINISTRATIVE EXPENSES ETC	Previous Year (2017-18)	Current Year (2018-19)
a)	Purchases (Computer + Peripherals)	2,82,098	10,58,996
b)	Labour and processing expenses		
c)	Cartage and Carriage Inward		
d)	Electricity Power and Water Charges	-------	
e)	Library Books	3,270	1,44,503
f)	Repairs and Maintenance (Xerox Mc + Franking mc + AMC)	7,44,010	1,56,575
g)	Computer + Peripherals + AMC Computers		
h)	Postal Stamps	5,30,000	---
i)	Vehicles Running and Maintenance	28,26,884	30,65,443
j)	Telephone and Communication Charges	4,40,788	4,16,833
k)	Printing and Stationary	4,44,843	7,62,850
l)	Purchases of new vehicles (extra fittings)	....	16,04,830
m)	Expenses on Seminar/workshops	28,21,153	1,75,951
n)	Subscription Expenses		
o)	Furniture's	....	32,315
p)	Auditors Remuneration	2,42,010	2,76,265
q)	Hospitality Expenses	75,160	64,188
r)	Professional Charges (Legal Fee paid)	80,000	40,000
s)	Provision for Bad and Doubtful Debts/advances		
t)	Irrecoverable Balances Written-off		
u)	Electronic items	....	
v)	Freight and Forwarding Expenses		
w)	Renovation of Interior		
x)	Advertisement and Publicity	60,000	5,92,623
y)	News paper and Miscellaneous expenses (Imprest and others)	6,07,312	4,23,732
z)	Members and officers Home office expenses	3,71,209	3,21,462
	TOTAL	**95,28,737**	**91,36,566**

Sd/-
Secretary,
Karnataka Human Rights Commission,
Bengaluru.

Karnataka State Human Rights Commission, Bengaluru

SCHEDULE-24

Significant Accounting Policies

1. As the funds are being drawn through Government Treasury, the accounts of the Commission are prepared on cash basis.

2. The Commission does not have any fixed assets and movable assets like Vehicles, Computers, Xerox Machines, Office Equipments etc., have been purchased out of grant allotment. Such assets are being accounted on historical cost basis. Hence no depreciation has been provided.

3. The Commission is following the accounting procedure prescribed under Karnataka Financial Code, Manual of Contingent expenditure and Budget Manual etc.

4. The Commission is not a commercial undertaking are has its own source income. Therefore it is not liable to pay Income Tax.

Sd/-

Secretary,
Karnataka Human Rights Commission,
Bengaluru.

Karnataka State Human Rights Commission, Bengaluru

Schedule 25

Notes on Accounts:

1. Karnataka State Human Rights Commission has been established under section 21(1) of Protection of Human Rights Act-1993 vide G.O. No. LAW 20 LAG 2005, date: 28-06-2005. The Commission started functioning from 25-7-2007.

2. The Government of Karnataka is releasing funds under the Head of Account 2014-00-105-0-12" (plan) for salaries and other administrative expenses. Allotment and expenditure for the financial year 2018-19 is as follows:

Allotment Rs.	Expenditure Rs.	Unspent Amount surrendered to Government Rs.
5,32,37,000	5,30,52,686	1,84,314

3. The Commission is following the accounting procedure prescribed under K.F.C., Manual of Contingent Expenditure and Budget Manual i.e. the bills are presented to the treasury in the prescribed Government forms for encashment and a General Cash book is being maintained for the sums received. The Commission is not operating any Bank Account.

4. The Monthly expenditure of the Commission has been sorted and categorised as per prescribed schedules.

5. The Monthly expenditure so arrived have been reconciled with monthly Treasury schedules/ Statement of Expenditure of the Accountant General.

6. After compilation of monthly statements as stated above, Annual Financial statements have been prepared in the formats prescribed by the Principal Accountant General (C.& CA), Karnataka, (in the applicable formats and schedules suitable to this Commission).

7. The moveable assets have been purchased out of Government funds and the State Government Rules does not provide for depreciation, the Commission is not having its own source of Income provision for depreciation and resource fund for replaced is not provided

8. The Commission has engaged most of its Employees on Contract basis. The Officers/Employees who are on deputation are Government servant. Hence provision for payment of pension/PF/bonus does not arise.

9. Except holding office furniture, computers, vehicle and library books, the Commission has no fixed assets or loans and liabilities, it is unable to draw the balance sheet.

10. All the expenditure are supported by the resolution of the Commission.

Sd/-
Secretary,
Karnataka Human Rights Commission,
Bengaluru.